

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം..... 3

**6.5 ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം..... 3**

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം

6.5 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

സോമമന്ത്രബ്രഹ്മണനിരൂപണം

6.5.1.1

ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രമുദയച്ഛമ് സ വൃത്രോ
വജ്രാദ്യദ്യതാദബിഭേമ് സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര ഹാരസ്തി വാ
ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമീതി തസ്മാ ഉക്ഥ്യം
പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ ദിതീയമുദയച്ഛമ് സോഽബ്രവീന്മാ മേ
പ്ര ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര
ദാസ്യാമീതി- [ ] 1

6.5.1.1 - Padam

ഇന്ദ്രഃ | വൃത്രായ | വജ്രം | ഉദിതി | അയച്ഛത് | സഃ |
വൃത്രഃ | വജ്രാത് | ഉദ്യതാദിത്യുത് - യതാത് | അബിഭേത് |
സഃ | അബ്രവീത് | മാ | മേ | പ്രേതി | ഹാഃ | അസ്തി | വൈ |
ഇദം | മയി | വീര്യം | തത് | തേ | പ്രേതി | ദാസ്യാമി |

ഇതി | തസ്മൈ | ഉക്ഥ്യം | പ്രേതി | അയച്ചത് | തസ്മൈ |
ദിതീയം | ഉദിതി | അയച്ചത് | സാഃ | അബ്രവീത് | മാ |
മേ | പ്രേതി | ഹാഃ | അസ്തി | വൈ | ഇദം | മയി | വീര്യം |
തത് | തേ | പ്രേതി | ദാസ്യാമി | ഇതി | 1 (50)

6.5.1.2

തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ചത് തസ്മൈ തൃതീയമുദയച്ചത്
തം വിഷ്ണുരന്വതിഷ്ഠത ജഹീതി സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര
ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമിതി
തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ചത് തം നിർമായം ഭൃതമഹൻ
യജ്ഞോ ഹി തസ്യ മായാഽഽസീദ്-യദുക്മ്യോ ഗൃഹ്യത
ഇന്ദ്രിയമേവ- [ ] 2

6.5.1.2 - Padam

തസ്മൈ | ഉക്ഥ്യം | ഏവ | പ്രേതി | അയച്ചത് | തസ്മൈ |
തൃതീയം | ഉദിതി | അയച്ചത് | തം | വിഷ്ണുഃ | അന്വതി |
അതിഷ്ഠത | ജഹി | ഇതി | സഃ | അബ്രവീത് | മാ | മേ |
പ്രേതി | ഹാഃ | അസ്തി | വൈ | ഇദം | മയി | വീര്യം | തത് |
തേ | പ്രേതി | ദാസ്യാമി | ഇതി | തസ്മൈ | ഉക്ഥ്യം | ഏവ |
പ്രേതി | അയച്ചത് | തം | നിർമായമിതി നിഃ-മായം | ഭൃതം |
അഹൻ | യജ്ഞഃ | ഹി | തസ്യ | മായാ | ആസീത് |

യത് | ഉക്ഥ്യഃ | ഗൃഹ്യതേ | ഇന്ദ്രിയം | ഏവ | 2 (50)

6.5.1.3

തദ് വീര്യം യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യസ്യ വൃക്ത ഇന്ദ്രായ
താ ബൃഹദ്-വതേ വയസാത ഇത്യാഹേന്ദ്രായ ഹി സ തം
പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ താ വിഷ്ണവേ ത്യാത്യാഹ യദേവ
വിഷ്ണുരനാതിഷ്ഠത ജഹീതി തസ്മാദ്-
വിഷ്ണുമനാഭജതിത്രിശ് നിർഗൃഹ്ണാതി ത്രിശ്ഹി സ തം
തസ്മൈ പ്രായച്ഛദേഷ തേ യോനിഃ പുനർഹവീരസീത്യാഹ
പുനഃ പുനർ- [ ] 3

6.5.1.3 - Padam

തത് | വീര്യം | യജമാനഃ | ഭ്രാതൃവ്യസ്യ | വൃക്തേ |
ഇന്ദ്രായ | താ | ബൃഹദ്വത ഇതി ബൃഹത് - വതേ |
വയസാതേ | ഇതി | ആഹ | ഇന്ദ്രായ | ഹി | സഃ | തം |
പ്രേതി | അയച്ഛത് | തസ്മൈ | താ | വിഷ്ണവേ | താ | ഇതി |
ആഹ | യത് | ഏവ | വിഷ്ണുഃ | അനാതിഷ്ഠതേത്യനു-
അതിഷ്ഠത | ജഹീ | ഇതി | തസ്മാത് | വിഷ്ണുഃ |
അനാഭജതീത്യനു-ആഭജതി | ത്രിഃ | നിരിതി |
ഗൃഹ്ണാതി | ത്രിഃ | ഹി | സഃ | തം | തസ്മൈ | പ്രേതി |

അയച്ചുത് | ഏഷഃ | തേ | യോനീഃ | പുനർഹവിരിതി
പുനഃ - ഹവിഃ | അസി | ഇതി | ആഹ | പുനഃ പുനരിതി
പുനഃ - പുനഃ | 3 (50)

6.5.1.4

-ഹൃസ്താ-ന്നിർഗൃഹ്ണാതി ചക്ഷുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
യദുക്ഥ്യ-സ്തസ്മാദുക്ഥ്യ് ഹൃത്യ് സോമാ അന്വായന്തി
തസ്മാദാത്മാ ചക്ഷുരന്വേതി തസ്മാദേകം യന്തം
ബഹവോഽനു യന്തി തസ്മാദേകോ ബഹൂനാം ഭദ്രോ ഭവതി
തസ്മാദേകോ ബഹീർജായാ വിന്ദതേ യദി കാമയേതാ-
ധർയു-രാത്മാനം യജ്ഞ യശസേനാർ-പയേയ-മിത്യന്തരാ
ഽഽഹവനീയം ച ഹവിർധാനം ച തിഷ്ഠന്നവ നയേ- [ ] 4

6.5.1.4 - Padam

ഹി | അസ്മാത് | നിർഗൃഹ്ണാതീതി നിഃ - ഗൃഹ്ണാതി |
ചക്ഷുഃ | വൈ | ഏതത് | യജ്ഞസ്യ | യത് | ഉക്ഥ്യഃ |
തസ്മാത് | ഉക്ഥ്യം | ഹൃതം | സോമാഃ | അന്വായന്തീത്യനു
-ആയന്തി | തസ്മാത് | ആത്മാ | ചക്ഷുഃ | അന്വീതി | ഏതി |
തസ്മാത് | ഏകം | യന്തം | ബഹവഃ | അന്വീതി | യന്തി |
തസ്മാത് | ഏകഃ | ബഹൂനാം | ഭദ്രഃ | ഭവതി | തസ്മാത് |
ഏകഃ | ബഹീഃ | ജായാഃ | വിന്ദതേ | യദി | കാമയേത |

അധ്യര്യുഃ | ആത്മാനം | യജ്ഞയശസേനേതി
യജ്ഞ-യശസേന | അർപയേയം | ഇതി | അന്തരാ |
ആഹവനീയമിത്യം - ഹവനീയം | ച | ഹവിർധാനമിതി
ഹവിഃ - ധാനം | ച | തിഷ്ഠൻ | അവേതി | നയേത് | 4 (50)

6.5.1.5

ദാത്മാനമേവ യജ്ഞ യശസേനാർപയതി യദി ക്വാമയേത
യജമാനം യജ്ഞ യശസേനാർപയേയ-മിത്യന്തരാ
സദോഹവിർധാനേ തിഷ്ഠന്നവ നയേദ്-യജമാനമേവ
യജ്ഞയശസേനാർപയതി യദി ക്വാമയേത സദസ്യാൻ
യജ്ഞ യശസേനാർപയേയമിതി സദ ആലഭ്യാവ നയേഥ്
സദസ്യാനേവ യജ്ഞയശസേനാർപയതി | 5

6.5.1.5 - Padam

ആത്മാനം | ഏവ | യജ്ഞയശസേനേതി
യജ്ഞ-യശസേന | അർപയതി | യദി | ക്വാമയേത |
യജമാനം | യജ്ഞയശസേനേതി യജ്ഞ - യശസേന |
അർപയേയം | ഇതി | അന്തരാ |
സദോഹവിർധാനേ ഇതി സദഃ - ഹവിർധാനേ | തിഷ്ഠൻ |
അവേതി | നയേത് | യജമാനം | ഏവ |
യജ്ഞയശസേനേതി യജ്ഞ - യശസേന | അർപയതി |

യദി | കാമയേത | സദസ്യാൻ | യജ്ഞയശസേനേതി
യജ്ഞ-യശസേന | അർപയേയം | ഇതി | സദഃ |
ആലഭ്യേത്യാ- ലഭ്യ | അവേതി | നയേത് | സദസ്യാൻ |
ഏവ | യജ്ഞയശസേനേതി യജ്ഞ-യശസേന |
അർപയതി | 5 (33) (ഇതീ - ന്രിയമേവ - പുനഃ പുനർ -
നയേത് - ത്രയസ്രീശ്ച) (A1)

6.5.2.1

ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ് ധ്രുവ ഉത്തമോ ഗ്രഹാണാം
ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദായുഃ പ്രാണാനാമുത്തമം മുർധാനം ദിവോ
അരതിം പൃഥിവ്യാ ഇത്യാഹ മുർധാനമേവൈനച്ഛ് സമാനാനാം
കരോതി വൈശ്യാനരമ്യതായ ജാതമഗ്നിമിത്യാഹ വൈശ്യാനരച്ഛ്
ഹി ദേവതയാഽഽയുരുഭയതോ വൈശ്യാനരോ ഗൃഹ്യതേ
തസ്മാദുഭയതഃ പ്രാണാ അധസ്താ-ച്ചോപരിഷ്ടാ-ച്ചാർധിനോ
ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഽർധീ ധ്രുവസ്തസ്മാ- [ ] 6

6.5.2.1 - Padam

ആയുഃ | വൈ | ഏതത് | യജ്ഞസ്യ | യത് | ധ്രുവഃ | ഉത്തമ
ഇത്യുത് - തമഃ | ഗ്രഹാണാം | ഗൃഹ്യതേ | തസ്മാത് |
ആയുഃ | പ്രാണാനാമിതി പ്ര - അനാനാം |

ഉത്തമിത്യുത് - തമം | മുർധാനം | ദിവഃ | അരതിം |
 പൃഥിവ്യാഃ | ഇതി | ആഹ | മുർധാനം | ഏവ | ഏനം |
 സമാനാനാം | കരോതി | വൈശ്യാനരം | ജതായ | ജാതം |
 അഗ്നിം | ഇതി | ആഹ | വൈശ്യാനരം | ഹി | ദേവതയാ |
 ആയുഃ | ഉദയതോവൈശ്യാനര ഇത്യുദയതഃ-വൈശ്യാനരഃ |
 ഗൃഹ്യതേ | തസ്മാത് | ഉദയതഃ | പ്രാണാ ഇതി പ്ര-അനാഃ |
 അധസ്താത് | ച | ഉപരിഷ്ടാത് | ച | അർധിനഃ | അന്യേ |
 ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | അർധീ | ധ്രുവഃ | തസ്മാത് | **6 (50)**

6.5.2.2

-ദർശ്യവാങ് പ്രാണോഽന്യേഷാം പ്രാണാനാമുപോപ്ലേഠന്യേ
 ഗ്രഹാഃ സാദ്യന്തേഽനുപോപ്ലേ ധ്രുവസ്തസ്മാ-ദസ്ഥ്നാന്യാഃ
 പ്രജാഃ പ്രതിതിഷ്ഠന്തി മാഘ്സേനാന്യാ അസുരാ വാ
 ഉത്തരതഃ പൃഥിവീം പർയാചികീർഷൻ താം ദേവാ
 ധ്രുവേണാദ്യഘ്നൻ തദ് ധ്രുവസ്യ ധ്രുവത്വം യദ് ധ്രുവ
 ഉത്തരതഃ സാദ്യതേ ധൃത്യാ ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദ് ധ്രുവ ആത്മാ ഹോതാ യദ്ധോത്യചമസേ
 ധ്രുവ-മവനയത്യാത്മനേവ യജ്ഞസ്യ- [ ] 7

6.5.2.2 - Padam

അർധി | അവാങ് | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ | അന്യേഷാം |
 പ്രാണാനാമിതി പ്ര-അനാനാം | ഉപോപ്ത ഇത്യുപ - ഉപേ |
 അന്യേ | ഗ്രഹാഃ | സാദൃന്തേ | അനുപോപ്ത ഇത്യനുപ-ഉപേ |
 ധ്രുവഃ | തസ്മാത് | അസ്ഥ്നാ | അന്യാഃ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | പ്രതിതിഷ്ഠന്തിതി പ്രതി - തിഷ്ഠന്തി | മാച്ഛന് |
 അന്യാഃ | അസുരാഃ | വൈ | ഉത്തരത ഇത്യുത് - തരതഃ |
 പൃഥ്വിവീം | പര്യാചികീർഷന്നിതി പരി - ആചികീർഷന് |
 താം | ദേവാഃ | ധ്രുവേണ | അദ്യച്ഛന് | തത് | ധ്രുവസ്യ |
 ധ്രുവത്വമിതി ധ്രുവ-ത്വം | യത് | ധ്രുവഃ | ഉത്തരത
 ഇത്യുത് - തരതഃ | സാദൃന്തേ | ധൃത്യേ | ആയുഃ | വൈ |
 ഏതത് | യജ്ഞസ്യ | യത് | ധ്രുവഃ | ആത്മാ | ഹോതാ |
 യത് | ഹോത്യചമസ ഇതി ഹോത്യ - ചമസേ | ധ്രുവം |
 അവനയതീത്യവ - നയതി | ആത്മന് | ഏവ |
 യജ്ഞസ്യ | **7 (50)**

6.5.2.3

-യുർദ്ധ്യാതി പുരസ്താദ്യുക്ഥസ്യാവനീയ ഇത്യാഹുഃ
 പുരസ്താദ്യായുഷോ ദുക്തേ മധ്യതോഽവനീയ

ഇത്യാഹുർമധ്യമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്ത ഉത്തരാർധേ
ഽവനീയ ഇത്യാഹുരുത്തമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്തേ
വൈശ്വദേവ്യാമൃചി ശസ്യമാനായാമവ നയതി
വൈശ്വദേവ്യാ വൈ പ്രജാഃ പ്രജാസോവാഽഽയുർഭയാതി | 8

6.5.2.3 - Padam

ആയുഃ | ഭയാതി | പുരസ്താത് | ഉക്ഥസ്യ | അവനീയ
ഇത്യവ - നീയഃ | ഇതി | ആഹുഃ | പുരസ്താത് | ഹി |
ആയുഷഃ | ഭുക്തേ | മധ്യതഃ | അവനീയ ഇത്യവ - നീയഃ |
ഇതി | ആഹുഃ | മധ്യമേന | ഹി | ആയുഷഃ | ഭുക്തേ |
ഉത്തരാർധ ഇത്യുത്തര - അർധേ | അവനീയ ഇത്യവ-
നീയഃ | ഇതി | ആഹുഃ | ഉത്തമേനേത്യുത് - തമേന | ഹി |
ആയുഷഃ | ഭുക്തേ | വൈശ്വദേവ്യാമിതി വൈശ്വ-ദേവ്യാം |
ഋചി | ശസ്യമാനായാം | അവേതി | നയതി |
വൈശ്വദേവ്യ ഇതി വൈശ്വ - ദേവ്യഃ | വൈ | പ്രജാ ഇതി
പ്ര - ജാഃ | പ്രജാസിതി പ്ര - ജാസു | ഏവ | ആയുഃ |
ഭയാതി | 8 (39) (ധ്രുവസ്താ-ദേവ യജ്ഞസൈ-
കാന ചതാരിശ്ശ്ച) (A2)

6.5.3.1

യജേണന॑ വൈ॒ ദേ॒വാഃ॑ സു॒വർഗം॑ ഘോ॒കമാ॑യൻ തേ
അ॒മന്യ॑ന്ത മ॒നുഷ്യാ॑ നോ॒ന്നാഭ॑വിഷ്യന്തീതി॒ തേ
സം॑വർഗ്ഗസരേണ॑ യോപയി॒ത്വാ സു॒വർഗം॑ ഘോ॒കമാ॑യൻ
തമൃ॑ഷയ॒ ജ്ഞാ॒ഗ്രഹൈ॑രേ॒വാൻവു॑ പ്രാജാ॒നൻ യദൃ॑തുഗ്രഹാ
ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ സു॒വർഗസ്യ॑ ലോ॒കസ്യ॑ പ്രജ്ഞാ॒ത്യൈ ദ്വാദശ॑
ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ ദ്വാദശ॑ മാ॒സാഃ॑ സം॑വർഗ്ഗസരഃ॒ സം॑വർഗ്ഗസരസ്യ
പ്രജ്ഞാ॒ത്യൈ സഹ॑ പ്രഥ॒മൗ ഗൃ॒ഹ്യേതേ॑ സഹോ॒ത്തമൗ
തസ്മാദ് ദ്വാദാ॑വൃ॒ത്യു ഉദ॑യതോ॒മുഖ-മൃ॑തുപാ॒ത്രം ദ॒വതി॑
കോ- [ ] 9

6.5.3.1 - Padam

യജേ॑ണന॑ । വൈ॒ । ദേ॒വാഃ॑ । സു॒വർഗ॑മിതി॒ സു॒വഃ - ഗം ।
ലോ॒കം । ആ॑യൻ । തേ । അ॒മന്യ॑ന്ത । മ॒നുഷ്യാഃ॑ । നഃ ।
അ॒ന്നാഭ॑വിഷ്യന്തീത്യനു - ആഭ॑വിഷ്യന്തി । ഇ॒തി । തേ ।
സം॑വർഗ്ഗസരേണതി॑ സം - വർഗ്ഗ॑സരേണ॑ । യോ॒പയി॒ത്വാ ।
സു॒വർഗ॑മിതി॒ സു॒വഃ - ഗം । ലോ॒കം । ആ॑യൻ । തം ।
ജ്ഞാ॒ഗ്രഹൈ॑രിത്യു॒തു - ഗ്രഹൈഃ॑ । ഏ॒വ । അ॒നു ।
പ്രേ॒തി । അ॒ജ്ഞാ॑നൻ । യത് । ജ്ഞാ॒ഗ്രഹാ॑ ഇത്യു॒തു-ഗ്രഹാഃ॑ ।
ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ । സു॒വർഗ॑സേതി॒ സു॒വഃ - ഗസ്യ॑ । ലോ॒കസ്യ॑ ।

പ്രജ്ഞാത്യാ ഇതി പ്ര - ജ്ഞാതൈ | ദ്വാദശ | ഗൃഹ്യന്തേ |
 ദ്വാദശ | മാസാഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
 സംവത്സരസ്യേതി സം - വത്സരസ്യ | പ്രജ്ഞാത്യാ
 ഇതി പ്ര-ജ്ഞാതൈ | സഹ | പ്രഥമാ | ഗൃഹ്യന്തേ ഇതി |
 സഹ | ഉത്തമാവിതുത് - തമാ | തസ്മാത് | ദ്വാദാവിതി
 ദ്വാ-ദ്വാ | ഋതു ഇതി | ഉദയതോമുഖമിത്യുദയതഃ - മുഖം |
 ഋതുപാത്രമിത്യുതു - പാത്രം | ദവതി | കഃ | **9 (50)**

6.5.3.2

ഹി തദ്-വേദ യത് ഋതൂനാം മുഖമുതൂനാ പ്രേഷ്യേതി ഷട്
 കൃത് ആഹ ഷഡ്യാ ഋതവ ഋതൂനേവ പ്രീണാത്യുതുഭിരിതി
 ചതുശ്ചതുഷ്ഠഃ ഏവ പശൂൻ പ്രീണാതി ദിഃ പുനർഋതൂനാ
 ഷഹ ദിപദ ഏവ പ്രീണാത്യുതൂനാ പ്രേഷ്യേതി ഷട് കൃത്
 ആഹർതുഭിരിതി ചതുസ്തസ്മാ-ചതുഷ്ഠാഃ പശവ
 ഋതൂനൂപ ജീവന്തി ദിഃ- [ ] **10**

6.5.3.2 - Padam

ഹി | തത് | വേദ | യതഃ | ഋതൂനാം | മുഖം | ഋതൂനാ |
 പ്രേതി | ഇഷ്യ | ഇതി | ഷട് | കൃതഃ | ആഹ | ഷട് | വൈ |
 ഋതവഃ | ഋതൂൻ | ഏവ | പ്രീണാതി | ഋതുഭിരിത്യുതു-ഭിഃ |
 ഇതി | ചതുഃ | ചതുഷ്ഠ ഇതി ചതുഃ-പദഃ | ഏവ | പശൂൻ |

പ്രീണാതി | ദിഃ | പുനഃ | ഋതും | ആഹ | ദിപദ ഇതി
ദി - പദഃ | ഏവ | പ്രീണാതി | ഋതും | പ്രേതി | ഇഷ്യ |
ഇതി | ഷട് | കൃതഃ | ആഹ | ഋതുദിരിത്യതു-ദിഃ | ഇതി |
ചതുഃ | തസ്മാത് | ചതുഷ്ഠാദ ഇതി ചതുഃ - പാദഃ | പശവഃ |
ഋതും | ഉപേതി | ജീവന്തി | ദിഃ | **10 (50)**

6.5.3.3

പുനർഋതുംഹ തസ്മാദ്-ദിപാദശ്ചതുഷ്ഠാദഃ പശൂനുപ
ജീവന്ത്യതുന്നാ പ്രേഷ്യതി ഷട് കൃത ആഹർതുദിരിതി
ചതുർദിഃ പുനർ ഋതുംഹാ ഷക്രമണമേവ തഥ് സേതും
യജമാനഃ കുരുതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ
നാന്യോന്യമനു പ്രപദ്യേത യദന്യോന്യമനു പ്ര പദ്യേത-
ർതൂർ ഋതുമനു പ്ര പദ്യേതർതവോ മോഹുകാഃ സ്യുഃ-[ ] **11**

6.5.3.3 - Padam

പുനഃ | ഋതും | ആഹ | തസ്മാത് | ദിപാദ ഇതി
ദി - പാദഃ | ചതുഷ്ഠാദ ഇതി ചതുഃ-പദഃ | പശൂൻ | ഉപേതി |
ജീവന്തി | ഋതും | പ്രേതി | ഇഷ്യ | ഇതി | ഷട് | കൃതഃ |
ആഹ | ഋതുദിരിത്യതു - ദിഃ | ഇതി | ചതുഃ | ദിഃ | പുനഃ |
ഋതും | ആഹ | ആക്രമണിത്യാ-ക്രമണം | ഏവ | തത് |

സേതും | യജമാനഃ | കുരുതേ | സുവർഗസേതി
സുവഃ-ഗസ്യ | ലോകസ്യ | സമഷ്ട്യാ ഇതി സം-അഷ്ട്യാ |
ന | അന്യഃ | അന്യം | അനു | പ്രേതി | പദ്യേത | യത് |
അന്യഃ | അന്യം | അനുപ്രപദ്യേതേത്യനു - പ്രപദ്യേത |
ഋതുഃ | ഋതും | അനു | പ്രേതി | പദ്യേത | ഋതവഃ |
മോഹുകാഃ | സ്യുഃ | **11 (50)**

6.5.3.4

പ്രസിദ്ധമേവാ-ധർയുർദക്ഷിണേന പ്രപദ്യതേ പ്രസിദ്ധം
പ്രതിപ്രസ്ഥാതോത്തരേണ തസ്മാദാദിത്യഃ ഷണ്മാസോ
ദക്ഷിണേനൈതി ഷഡുത്തരേണോ-പയാമഗൃഹീതോഽസി
സച്ഛ് സർവ്വോഽസ്യച്ഛ്ഹസ്തത്യായ ത്വേത്യാഹാസ്തി
ത്രയോദശോ മാസ ഇത്യാഹുസ്തമേവ തത് പ്രീണാതി | **12**

6.5.3.4 - Padam

പ്രസിദ്ധമിതി പ്ര-സിദ്ധം | ഏവ | അധാര്യഃ | ദക്ഷിണേന |
പ്രേതി | പദ്യതേ | പ്രസിദ്ധമിതി പ്ര - സിദ്ധം |
പ്രതിപ്രസ്ഥാതേതി പ്രതി - പ്രസ്ഥാതാ | ഉത്തരേണേത്യത്
-തരേണ | തസ്മാത് | ആദിത്യഃ | ഷച്ഛ് | മാസഃ | ദക്ഷിണേന |
ഏതി | ഷച്ഛ് | ഉത്തരേണേത്യത് - തരേണ |
ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ | അസി |

സു॒വ॒ർഗ്ഗ॒പ॒ ഇ॒തി॑ സ॒ം - സ॒ർപഃ॑ । അ॒സി ।

അ॒ഹ്ന॑സ്ത॒യായേ॑ത്യ॒ഹഃ - പ॒ത്യായ॑ । ത്വാ । ഇ॒തി॑ । ആ॒ഹ ।
അ॒സ്തി॑ । ത്ര॒യോ॒ദശ॑ ഇ॒തി॑ ത്ര॒യഃ - ദ॒ശഃ । മാ॒സഃ । ഇ॒തി॑ ।

ആ॒ഹുഃ । തം । ഏ॒വ । തത് । പ്രീ॒ണാ॒തി । 12 (34)

(കോ - ജീ॒വ॒ന്തി॑ ദിഃ - സ്യു - ശ്ചതു॑സ്ത്രി॒ശ്ച) (A3)

6.5.4.1

സു॒വ॒ർഗ്ഗാ॒യ വാ॑ ഏ॒തേ ലോ॑കായ॒ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ യദു॒തുഗ്ര॑ഹാ
ജ്യോ॒തി॒രി॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ യ॑ദൈ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നമൃ॑തുപാ॒ത്രേണ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒തി
ജ്യോ॒തി॒രേ॒വാ॒സ്മാ ഉ॒പരി॑ഷ്ടാദ്-ദ॒ധാ॒തി സു॒വ॒ർഗ്ഗസ്യ॑
ലോ॒ക॒സ്യാ॒നു॒ഖ്യാ॒ത്യാ ഓ॒ജോ॒ഭൃ॒തൗ വാ॑ ഏ॒തൗ ദേ॒വാനാം
യദി॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ യ॑ദൈ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നോ ഗൃ॒ഹ്യത॑ ഓ॒ജ ഏ॒വാ॒വ രു॒ന്ധേ
വൈ॒ശ്വദേ॒വ്യ് ശു॒ക്ര॒പാ॒ത്രേണ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒തി വൈ॒ശ്വദേ॒വ്യോ
വൈ॒ പ്ര॒ജാ അ॒സാ॒വാ॒ദി॒ത്യഃ ശു॒ക്രോ॑ യദ്-വൈ॒ശ്വദേ॒വ്യ്
ശു॒ക്ര॒പാ॒ത്രേണ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒തി ത॒സ്മാ॒ദ॒സാ॒വാ॒ദി॒ത്യഃ- [ ] 13

6.5.4.1 - Padam

സു॒വ॒ർഗ്ഗാ॒യേ॒തി॑ സു॒വഃ-ഗാ॑യ । വൈ । ഏ॒തേ । ലോ॒കായ॑ ।
ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ । യത് । ജു॒തുഗ്ര॑ഹാ ഇ॒ത്യു॒തു - ഗ്ര॒ഹാഃ ।
ജ്യോ॒തിഃ । ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ ഇ॒തീ॒ന്ദ്ര - അ॒ഗ്നീ । യത് ।

ഐന്ദ്രാഗ്നിതൈന്ദ്ര - അഗ്നം | ഋതുപാത്രേണൈത്യുതു-
 പാത്രേണ | ഗൃഹ്ണാതി | ജ്യോതിഃ | ഏവ | അസ്മൈ |
 ഉപരിഷ്ഠാത് | ദധാതി | സുവർഗസേതി സുവഃ - ഗന്ധ്യ |
 ലോകന്ധ്യ | അനുഖ്യാത്യാ ഇത്യനു - ഖ്യാതൈ |
 ഓജോഭൃതാവിത്യോജഃ - ഭൃതൗ | വൈ | ഏതൗ |
 ദേവാനാം | യത് | ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി | യത് |
 ഐന്ദ്രാഗ്നി ഇത്യൈന്ദ്ര - അഗ്നഃ | ഗൃഹ്യതേ | ഓജഃ | ഏവ |
 അവേതി | രൂന്ധേ | വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം |
 ശുക്രപാത്രേണേതി ശുക്ര - പാത്രേണ | ഗൃഹ്ണാതി |
 വൈശ്വദേവ്യ ഇതി വൈശ്വ - ദേവ്യഃ | വൈ |
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | അസൗ | ആദിത്യഃ | ശുക്രഃ | യത് |
 വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ-ദേവം | ശുക്രപാത്രേണേതി
 ശുക്ര-പാത്രേണ | ഗൃഹ്ണാതി | തസ്മാത് | അസൗ |

ആദിത്യഃ | **13 (50)**

6.5.4.2

സർവാഃ പ്രജാഃ പ്രത്യങ്ങുദേതി തസ്മാത് സർവ്വ ഏവ
 മന്യതേ മാം പ്രത്യുദഗാദിതി വൈശ്വദേവഃ ശുക്രപാത്രേണ
 ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാസ്മൈഃ ശുക്രോ

യദ്-വൈശ്വദേവ്യ് ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി

പ്രജാസോവ തേജോ ദധാതി । 14

6.5.4.2 - Padam

സർവ്വഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । പ്രത്യങ് । ഉദിതി । ഏതി ।

തസ്മാത് । സർവ്വഃ । ഏവ । മന്യതേ । മാം । പ്രതി । ഉദിതി ।

അഗാത് । ഇതി । വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം ।

ശുക്രപാത്രേണേതി ശുക്ര - പാത്രേണ । ഗൃഹ്ണാതി ।

വൈശ്വദേവ്യ് ഇതി വൈശ്വ - ദേവ്യഃ । വൈ । പ്രജാ ഇതി

പ്ര - ജാഃ । തേജഃ । ശുക്രഃ । യത് । വൈശ്വദേവമിതി

വൈശ്വ - ദേവം । ശുക്രപാത്രേണേതി ശുക്ര - പാത്രേണ ।

ഗൃഹ്ണാതി । പ്രജാസിതി പ്ര - ജാസു । ഏവ । തേജഃ ।

ദധാതി । 14 (30) (തസ്മാദ്സാവാദിത്യ - സ്ത്രിപൃശ്ച) (A4)

6.5.5.1

ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിഃ സാഠ്വിദ്ഭ്യന മാധ്യന്ദിനേ സവ്നേ

വൃത്രമഹൻ യന്മാധ്യന്ദിനേ സവ്നേ മരുതാതീയാ ഗൃഹ്യന്തേ

വാർത്രഹ്ണാ ഏവ തേ യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്യ വൃത്രം

ജഹ്നുഷഃ ഋതവോഽമുഹ്യൻമസഃ ഋതുപാത്രേണ മരുതാതീയാ-

നഗൃഹ്ണാത് തതോ വൈ സ ഋതുൻ പ്രാജാനാദ്-

യദ്യതുപാത്രേണ മരുതാതീയാ ഗൃഹ്യന്തഃ ഋതുനാം

പ്രജ്ഞാ॑തൈ॒ വ॒ജ്രം॑ വാ ഏ॒തം യ॑ജമാനോ॒ ഭ്രാത്യ॑വ്യായ
പ്രഹ॑രതി യന്മരു॒ത്വതീ॑യാ ഉദേ॒വ പ്ര॑ഥമേന- [ ] 15

6.5.5.1 - Padam

ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । മരു॒ദ്ഭി॒രിതി॑ മരു॒ത് - ഭിഃ॑ । സാ॒ംവി॑ദ്യേനേതി
സാ॒ം - വി॑ദ്യേന । മാ॒ധ്യ॑ന്ദിനേ । സ॒വ॑നേ । വൃ॒ത്രം ।
അഹ॑ന് । യത് । മാ॒ധ്യ॑ന്ദിനേ । സ॒വ॑നേ । മരു॒ത്വതീ॑യാഃ ।
ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ । വാ॒ർത്ര॑ഷ്ട്വാ ഇതി॒ വാ॒ർത്ര॑ഷ്ട്വാഃ । ഏ॒വ । തേ ।
യജ॑മാനസ്യ । ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ । തസ്യ॑ । വൃ॒ത്രം । ജ॒ഷ്ട്വുഷഃ॑ ।
ഋ॒തവഃ॑ । അ॒മൃ॒ഹ്യന് । സഃ॑ ।
ഋ॒തു॒പാ॒ത്രേ॑ണേത്യു॒തു- പാ॒ത്രേ॑ണ് । മരു॒ത്വതീ॑യാൻ ।
അഗൃ॑ഹ്ണാത് । തഃ॑ । വൈ । സഃ॑ । ഋ॒തൂൻ । പ്രേ॒തി ।
അജാ॑നാത് । യത് । ഋ॒തു॒പാ॒ത്രേ॑ണേത്യു॒തു - പാ॒ത്രേ॑ണ് ।
മരു॒ത്വതീ॑യാഃ । ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ । ഋ॒തൂ॒നാം । പ്രജ്ഞാ॑ത്യാ
ഇതി॒ പ്ര-ജ്ഞാ॑തൈ॒ വ॒ജ്രം॑ । വൈ । ഏ॒തം । യജ॑മാനഃ ।
ഭ്രാത്യ॑വ്യായ । പ്രേ॒തി । ഹ॑രതി । യത് । മരു॒ത്വതീ॑യാഃ ।
ഉ॒ദി॒തി । ഏ॒വ । പ്ര॑ഥമേന । 15 (50)

6.5.5.2

യച്ചതി പ്രഹരതി ദിതീയേന സൃണുതേ തൃതീയേനാ
ss*യുധം വാ ഏതദ്-യജമാനഃ സൗ സുരുതേ
യന്മരുത്വതീയാ ധനുരേവ പ്രഥമോ ജ്യാ ദിതീയ
ഇഷ്ടസൃതീയഃ പ്രത്യേവ പ്രഥമേന ധത്തേ വിസൃജതി
ദിതീയേന വിധൃതി തൃതീയേനേന്ദ്രോ വൃത്രം ഹതാ
പരാം പരാവത-മഗച്ഛ-ദപാരാധമിതി മന്യമാനഃ സ
ഹരിതോഽഭവത് സ ഏതാൻ മരുത്വതീയാ-നാത്മസ്പരണാ-
നപശ്യത് താനഗൃഹ്ണീത- [ ] 16

6.5.5.2 - Padam

യച്ചതി | പ്രേതി | ഹരതി | ദിതീയേന | സൃണുതേ |
തൃതീയേന | ആയുധം | വൈ | ഏതത് | യജമാനഃ |
സമിതി | കുരുതേ | യത് | മരുത്വതീയാഃ | ധനുഃ | ഏവ |
പ്രഥമഃ | ജ്യാ | ദിതീയഃ | ഇഷ്ടഃ | തൃതീയഃ | പ്രതീതി |
ഏവ | പ്രഥമേന | ധത്തേ | വീതി | സൃജതി | ദിതീയേന |
വിധൃതി | തൃതീയേന | ഇന്ദ്രഃ | വൃത്രം | ഹതാ | പരാം |
പരാവതമിതി പരാ-വതം | അഗച്ഛത് | അപേതി | അരാധം |
ഇതി | മന്യമാനഃ | സഃ | ഹരിതഃ | അഭവത് | സഃ |

ഏതാൻ | മരുതാതീയാൻ | ആത്മസ്സരണാനിത്യാത്മ
-സ്സരണാൻ | അപശ്യത് | താൻ | അഗൃഹ്ണീത | 16 (50)

6.5.5.3

പ്രാണമേവ പ്രഥമേന-സ്സൃണുതാപാനം ദിതീയേനാ
ssത്മാനം തൃതീയേനാസ്സത്മസ്സരണാ വാ ഏതേ
യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ യന്മരുതാതീയാഃ പ്രാണമേവ
പ്രഥമേന സ്സൃണുതേഽപാനം ദിതീയേനാസ്സ*ത്മാനം
തൃതീയേനേന്ദ്രോ വ്യത്രമഹൻ തം ദേവാ അബ്രുവൻ
മഹാൻ വാ അയമഭൂദ്യോ വ്യത്രമവധീദിതി തന്മഹേന്ദ്രസ്യ
മഹേന്ദ്രത്വ് സ ഏതം മാഹേന്ദ്ര-മുദ്ധാര-മുദഹരത
വ്യത്രച്ഛതാഽന്യാസു ദേവതാസ്വ ( ) ധി യന്മാഹേന്ദ്രോ
ഗൃഹ്യത ഉദ്ധാരമേവ തം യജമാന ഉദ്ധാരതേഽന്യാസു
പ്രജാസ്വധി ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി യജമാനദേവത്യോ
വൈ മാഹേന്ദ്രസ്തേജഃ ശുക്രോ യന്മാഹേന്ദ്രച്ഛുക്രപാത്രേണ
ഗൃഹ്ണാതി യജമാന ഏവ തേജോ ദധാതി | 17

6.5.5.3 - Padam

പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ | പ്രഥമേന | അസ്സൃണുത |
അപാനമിത്യപ - അനം | ദിതീയേന | ആത്മാനം |
തൃതീയേന | ആത്മസ്സരണാ ഇത്യാത്മ - സ്സരണാഃ | വൈ |

ഏതേ | യജമാനസ്യ | ഗൃഹ്യന്തേ | യത് | മരുതാതീയാഃ |
 പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ | പ്രഥമേന | സ്തുണുതേ |
 അപാനമിത്യപ - അനം | ദിതീയേന | ആത്മാനം |
 തൃതീയേന | ഇന്ദ്രഃ | വൃത്രം | അഹൻ | തം | ദേവാഃ |
 അബ്രുവൻ | മഹാൻ | വൈ | അയം | അഭൂത് | യഃ |
 വൃത്രം | അവധീത് | ഇതി | തത് | മഹേന്ദ്രസ്യേതി
 മഹാ - ഇന്ദ്രസ്യ | മഹേന്ദ്രതാമിതി മഹേന്ദ്ര - താം | സഃ |
 ഏതം | മാഹേന്ദ്രമിതി മാഹാ - ഇന്ദ്രം | ഉദ്ധാരമിത്യുത്
 -ഹാരം | ഉദിതി | അഹരത | വൃത്രം | ഹതാ | അന്യാസു |
 ദേവതാസു ( ) | അധീതി | യത് | മാഹേന്ദ്ര ഇതി മാഹാ-
 ഇന്ദ്രഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | ഉദ്ധാരമിത്യുത് - ഹാരം | ഏവ | തം |
 യജമാനഃ | ഉദിതി | ഹരതേ | അന്യാസു | പ്രജാസിതി
 പ്ര - ജാസു | അധീതി | ശുക്രപാത്രേണേതി ശുക്ര-
 പാത്രേണ | ഗൃഹ്ണാതി | യജമാനദേവത്യ ഇതി യജമാന
 -ദേവത്യഃ | വൈ | മാഹേന്ദ്ര ഇതി മാഹാ - ഇന്ദ്രഃ | തേജഃ |
 ശുക്രഃ | യത് | മാഹേന്ദ്രമിതി മാഹാ - ഇന്ദ്രം |
 ശുക്രപാത്രേണേതി ശുക്ര - പാത്രേണ | ഗൃഹ്ണാതി |
 യജമാനേ | ഏവ | തേജഃ | ദധാതി | **17 (78)**

(പ്രഥമേനാ - ഗൃഹ്ണീത - ദേവതാസ്വ - ഷ്യാവില്
ശതിശ്ച) (A5)

6.5.6.1

അദിതിഃ പുത്രകാമാ സായേഭ്യോ ദേവേഭ്യോ
ബ്രഹ്മൗദനമപചത് തസ്യാ ഉച്ഛേഷണമദദുസ്തത് പ്രാശ്നാഥ്
സാ രേതോഽധത്ത തസ്യൈ ചതാര ആദിത്യോ അജായന്ത
സാ ദിതീയമപചഥ് സാഽമന്യതോച്ഛേഷണാമ ഇമേഽജ്ഞത
യദഗ്രേ പ്രാശിഷ്യാമീതോ മേ വസീയാല്സോ ജനിഷ്യന്ത
ഇതി സാഽഗ്രേ പ്രാശ്നാത് സാ രേതോഽധത്ത തസ്യൈ
വ്യഭമാണ്യമജായത സാഽഽദിത്യേഭ്യ ഏവ- [ ] 18

6.5.6.1 - Padam

അദിതിഃ | പുത്രകാമേതി പുത്ര - കാമാ | സായേഭ്യഃ |
ദേവേഭ്യഃ | ബ്രഹ്മൗദനമിതി ബ്രഹ്മ - ഓദനം | അപചത് |
തസ്യൈ | ഉച്ഛേഷണമിത്യുത് - ശേഷണം | അദദുഃ | തത് |
പ്രേതി | അശ്നാത് | സാ | രേതഃ | അധത്ത | തസ്യൈ |
ചതാരഃ | ആദിത്യഃ | അജായന്ത | സാ | ദിതീയം |
അപചത് | സാ | അമന്യത | ഉച്ഛേഷണാദിത്യുത്-
ശേഷണാത് | മേ | ഇമേ | അജ്ഞത | യത് | അഗ്രേ |
പ്രാശിഷ്യാമീതി പ്ര - അശിഷ്യാമി | ഇതഃ | മേ |

വസീ॑യാഽസഃ | ജനി॑ഷ്യന്തേ | ഇതി॑ | സാ | അഗ്രേ॑ |
പ്രേതി॑ | അശ്നാ॑ത് | സാ | രേതഃ॑ | അധ॑ത്ത | തസ്യൈ॑ |
വ്യു॑ദ്ധമിതി വി - ഋദ്ധം | ആ॑ണ്ഡം | അജായ॑ത | സാ |
ആദി॑ത്യേഭ്യഃ | ഏവ | 18 (50)

6.5.6.2

ത്യതീ॑യമപചദ്-ഭോഗായ മ ഇദം॑ ശ്രാന്തമസ്തിതി
തേഽബ്രൂ॑വൻ വരം॑ വൃണാമഹൈ യോഽതോ ജായാ॑താ
അസ്മാ॑കഽസ ഏകോ॑ഽസദ്യോഽസ്യ പ്രജായാ॑മ്യധ്യാതാ
അസ്മാ॑കം ഭോഗായ ഭവാ॑ദിതി തതോ വി॒വസ്യാ॑നാദിത്യോ
ഽജായ॑ത തസ്യ॒ വാ ഇ॒യം പ്രജാ॑ യന്മനുഷ്യാ॑സ്തസ്മൈക
ഏവ॑ർധോ യോ യജതേ॑ സ ദേ॒വാനാം॑ ഭോഗായ ഭവതി
ദേ॒വാ വൈ യജ്ഞാ- [ ] 19

6.5.6.2 - Padam

ത്യതീ॑യം | അപ॑ചത് | ഭോഗായ | മേ | ഇദം॑ | ശ്രാന്തം |
അസ്തൂ॑ | ഇതി॑ | തേ | അബ്രൂ॑വൻ | വരം॑ | വൃണാമഹൈ |
യഃ | അതഃ॑ | ജായാ॑തൈ | അസ്മാ॑കം | സഃ | ഏകഃ |
അസത് | യഃ | അസ്യ॑ | പ്രജായാ॑മിതി പ്ര - ജായാ॑ം |
ഋദ്ധം॑തൈ | അസ്മാ॑കം | ഭോഗായ | ഭവാ॑ത് | ഇതി॑ | തതഃ॑ |

വി॒വ॒സ്വാൻ | ആ॒ദി॒ത്യഃ | അ॒ജായ॑ത | ത॒സ്യ | വൈ | ഇ॒യം |
പ്ര॒ജേ॒തി പ്ര - ജാ | യത് | മ॒നു॒ഷ്യാഃ | താ॒സു | ഏ॒കഃ |
ഏ॒വ | ഋ॒ദ്ധഃ | യഃ | യ॒ജതേ॑ | സഃ | ദേ॒വാനാ॑ം | ദോ॒ഗായ॑ |
ഭ॒വതി | ദേ॒വാഃ | വൈ | യ॒ജ്ഞാത് | **19 (50)**

6.5.6.3

-ദ്രു॒ദ്ര-മ॒ന്തരാ॑യൻമ് സ ആ॒ദി॒ത്യാന॑നാക്രമത തേ
ദി॒ദേ॒വത്യാൻ പ്രാ॑പദ്യന്ത താൻ ന പ്രതി പ്രായ॒ച്ഛൻ
ത॒സ്മാദ॑പി വ॒ദ്യം പ്ര॑പന്നം ന പ്രതി പ്രയ॒ച്ഛന്തി॑ ത॒സ്മാദ്
ദി॒ദേ॒വത്യേ॒ഭ്യ ആ॒ദിത്യോ॑ നിർഗൃഹ്യതേ യദു॒ച്ഛേഷ്ണാ-
ദ॒ജായ॑ന്ത ത॒സ്മാദു॒ച്ഛേഷ്ണാദ്-ഗൃ॑ഹ്യതേ തി॒സ്യദിർ
ഋ॒ഗ്ദിർ ഗൃ॑ഹ്ണാതി മാതാ പിതാ പു॒ത്രസ്തദേ॒വ
ത॒ന്മി॒മുന॑മുല്പം ഗർഭോ ജരായു തദേ॒വ തൻ- [ ] **20**

6.5.6.3 - Padam

രു॒ദ്രം | അ॒ന്തഃ | ആ॒യൻ | സഃ | ആ॒ദി॒ത്യാൻ |
അ॒നാക്ര॑മതേത്യനു - ആക്രമത | തേ | ദി॒ദേ॒വത്യാ॑നിതി
ദി - ദേ॒വത്യാൻ | പ്രേ॒തി | അ॒പദ്യ॑ന്ത | താൻ | ന | പ്രതി |
പ്രേ॒തി | അ॒യച്ഛ॑ൻ | ത॒സ്മാത് | അ॒പീതി॑ | വ॒ദ്യം |
പ്ര॑പന്നമിതി പ്ര - പന്നം | ന | പ്രതി | പ്രേ॒തി | യ॒ച്ഛന്തി॑ |
ത॒സ്മാത് | ദി॒ദേ॒വത്യേ॒ഭ്യ ഇ॒തി ദി-ദേ॒വത്യേ॒ഭ്യഃ | ആ॒ദി॒ത്യഃ |

നി॒രിതി॑ । ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ । യത് । ഉ॒ച്ഛേ॒ഷണാ॑ദിത്യു॒ത്
-ശേ॒ഷണാ॑ത് । അ॒ജായ॑ന്ത । തസ്മാ॑ത് । ഉ॒ച്ഛേ॒ഷണാ॑ദിത്യു॒ത്
-ശേ॒ഷണാ॑ത് । ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ । തി॒സ്യദി॑രിതി॒ തി॒സ്യ - ഭിഃ ।
ഋ॒ഗ്ഭിരിത്യു॑ക്-ഭിഃ । ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി । മാ॒താ । പി॒താ । പു॒ത്രഃ ।
തത് । ഏ॒വ । തത് । മി॒മു॒നം । ഉ॒ല്ല്വം॑ । ഗർഭഃ॑ । ജ॒രായു॑ । തത് ।
ഏ॒വ । തത് । **20 (50)**

6.5.6.4

-മി॒മു॒നം പ॑ശവോ॒ വാ ഏ॒തേ യദാ॑ദിത്യു॒ ഊർഗ്ഭ॑ധി॒ ദധ്വാ॑
മ॒ധ്യതഃ॑ ശ്രീ॒ണാത്യു॑ർജമേ॒വ പ॑ശു॒നാം മ॒ധ്യതോ॑ ദ॒ധാതി॑
ശൃ॒താത॑ക്ഷ്യേ॒ന മേ॒ധ്യതാ॑യ തസ്മാ॑ദാമാ॒ പ॒ക്വം ദു॑ഹേ
പ॑ശവോ॒ വാ ഏ॒തേ യദാ॑ദിത്യഃ പ॒രിശ്രി॑ത്യ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി
പ്ര॒തിരു॑ധ്യൈ॒വാസൈ॑സ്തു പ॒ശുൻ ഗൃ॑ഹ്ണാ॒തി പ॑ശവോ॒ വാ
ഏ॒തേ യദാ॑ദിത്യു॒ ഏ॒ഷ രു॒ദ്രോ യദ॑ഗ്നിഃ പ॒രിശ്രി॑ത്യ
ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി രു॒ദ്രാദേ॒വ പ॑ശു॒നന്തർദ॑ധാ- [ ] **21**

6.5.6.4 - Padam

മി॒മു॒നം । പ॑ശവഃ । വൈ । ഏ॒തേ । യത് । ആ॑ദിത്യഃ । ഊർക് ।
ദ॒ധി । ദധ്വാ॑ । മ॒ധ്യതഃ॑ । ശ്രീ॒ണാതി॑ । ഊർജം॑ । ഏ॒വ ।
പ॑ശു॒നാം । മ॒ധ്യതഃ॑ । ദ॒ധാതി॑ । ശൃ॒താത॑ക്ഷ്യേ॒നേതി॑ ശൃ॒ത-

ആതക്യേന | മേധ്യത്വായേതി മേധ്യ - ത്വായ | തസ്മാത് |
 ആമാ | പക്വം | ദുഹേ | പശവഃ | വൈ | ഏതേ | യത് |
 ആദിത്യഃ | പരിശ്രിത്യേതി പരി - ശ്രിത്യ | ഗൃഹ്ണാതി |
 പ്രതിരൂഢ്യേതി പ്രതി - രൂഢ്യ | ഏവ | അസ്മൈ | പശൂൻ |
 ഗൃഹ്ണാതി | പശവഃ | വൈ | ഏതേ | യത് | ആദിത്യഃ |
 ഏഷഃ | രൂദ്രഃ | യത് | അഗ്നിഃ | പരിശ്രിത്യേതി പരി-ശ്രിത്യ |
 ഗൃഹ്ണാതി | രൂദ്രാത് | ഏവ | പശൂൻ | അന്തഃ |
 ദധാതി | **21 (50)**

6.5.6.5

-ത്യേഷ വൈ വിവ്സാനാദിത്യോ യദുപാച് ശൂസവനഃ സ
 ഏതമേവ സോമപീഥം പരി ശയ ആ തൃതീയസവനാദ്-
 വിവ്സവ ആദിത്യേഷ തേ സോമപീഥ ഇത്യാഹ
 വിവ്സവന്തമേവാഃ*ദിത്യച്ഛോമപീഥേന സമർധയതി യാ
 ദിവ്യാ വൃഷ്ടിസ്തുയാ ത്വാ ശ്രീണാമീതി വൃഷ്ടികാമസ്യ
 ശ്രീണീയാദ്-വൃഷ്ടിമേവാവ രൂന്ധേ യദി താജക് പ്രസ്കന്ദേദ്
 -വർഷുകഃ പർജന്യഃ സ്യാദ്യദി ചിരമവർഷുകോ ന ( )
 സാദയത്യസന്നാദ്ധി പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട്
 കരോതി യദനുവഷ്ട്കൂർയാദ്-രൂദ്രം പ്രജാ

അനവസ്യജേന ഹൃതാനോക്ഷേത യദനീക്ഷേത
ചക്ഷുരസ്യ പ്രമായുകഃ സ്യാത് തസ്മാന്നാനീക്ഷ്യഃ । 22

6.5.6.5 - Padam

ഏഷഃ । വൈ । വിവസ്വാൻ । ആദിത്യഃ । യത് ।
ഉപാശ്ശുസവന ഇത്യുപാശ്ശു - സവനഃ । സഃ । ഏതം ।
ഏവ । സോമപീഥമിതി സോമ - പീഥം । പരീതി । ശയേ ।
ഏതി । തൃതീയസവനാദിതി തൃതീയ - സവനാത് ।
വിവസ്വാഃ । ആദിത്യ । ഏഷഃ । തേ । സോമപീഥ ഇതി സോമ
-പീഥഃ । ഇതി । ആഹ । വിവസ്വന്തം । ഏവ । ആദിത്യം ।
സോമപീഥേനേതി സോമ - പീഥേന । സമിതി ।
അർധയതി । യാ । ദിവ്യാ । വൃഷ്ടിഃ । തയാ । ത്യാ ।
ശ്രീണാമി । ഇതി । വൃഷ്ടികാമസ്യേതി വൃഷ്ടി - കാമസ്യ ।
ശ്രീണീയാത് । വൃഷ്ടിം । ഏവ । അവേതി । രുസ്യേ । യദി ।
താജക് । പ്രസ്കന്ദേദിതി പ്ര - സ്കന്ദേത് । വർഷുകഃ ।
പർജന്യഃ । സ്യാത് । യദി । ചിരം । അവർഷുകഃ । ന ( ) ।
സാദയതി । അസന്നാത് । ഹി । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
പ്രജായന്ത ഇതി പ്ര - ജായന്തേ । ന । അനീതി । വഷ്ട് ।

കരോതി | യത് | അനുവഷ്ട്കുര്യാദിത്യനു-
വഷ്ട്കുര്യാത് | രൂദ്രം | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ |
അമ്പസ്യജേദിത്യനു - അവസ്യജേത് | ന | ഹൃത്യാ |
അനിതി | ഇഷ്ടേത | യത് | അനീഷ്ടേതേത്യനു-
ഇഷ്ടേത | ചക്ഷുഃ | അസ്യ | പ്രമായുകമിതി പ്ര-മായുകം |
സ്യാത് | തസ്മാത് | ന | അനീക്ഷ്യ ഇത്യനു- ഇഷ്ട്യഃ | 22 (77)

(ഏവ - യജ്ഞാ - ജജരായു തദേവ തദ - ന്തർദ്യാതി -
ന - സ്തപവിശ്ശതിശ്ച) (A6)

6.5.7.1

അന്തർയാമപാത്രേണ സാവിത്രമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ പ്രജാനാം പ്രജനനായ
ന സാദയത്യസന്നാദ്ധി പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട്
കരോതി യദനുവഷ്ട്കുര്യാദ്-രൂദ്രം പ്രജാ
അമ്പസ്യജേദേഷ വൈ ഗായത്രോ ദേവാനാം യഥ്
സ്വിതൈഷ ഗായത്രിയൈ ലോകേ ഗൃഹ്യതേ യദാഗ്രയണോ
യദന്തർയാമപാത്രേണ സാവിത്രമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
സാദേവൈനം യോനേർനിർഗൃഹ്ണാതി വിശ്വേ- [ ] 23

6.5.7.1 - Padam

അന്തര്യാമപാത്രേണൈത്യന്തര്യാമ - പാത്രേണ | സാവിത്രം |

ആഗ്രയണാത് | ഗൃഹ്ണാതി | പ്രജാപതിരിതി

പ്രജാ - പതിഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് | ആഗ്രയണഃ |

പ്രജാനാമിതി പ്ര - ജാനാം | പ്രജനനായേതി

പ്ര - ജനനായ | ന | സാദയതി | അസന്നാത് | ഹി | പ്രജാ

ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രജായന്ത ഇതി പ്ര - ജായന്തേ | ന |

അനീതി | വഷ്ട് | കരോതി | യത് |

അനുവഷ്ട്കുര്യാദിത്യനു - വഷ്ട്കുര്യാത് | രൂദ്രം | പ്രജാ

ഇതി പ്ര - ജാഃ | അമ്പവസ്യജേദിത്യനു - അവസ്യജേത് |

ഏഷഃ | വൈ | ഗായത്രഃ | ദേവാനാം | യത് | സവിതാ |

ഏഷഃ | ഗായത്രിയൈ | ലോകേ | ഗൃഹ്യതേ | യത് |

ആഗ്രയണഃ | യത് | അന്തര്യാമപാത്രേണൈത്യന്തര്യാമ-

പാത്രേണ | സാവിത്രം | ആഗ്രയണാത് | ഗൃഹ്ണാതി |

സ്വാത് | ഏവ | ഏനം | യോനേഃ | നിരിതി | ഗൃഹ്ണാതി |

വിശ്വേ || **23 (50)**

6.5.7.2

ദേ॒വാ॒സ്തു॒തീ॒യ॒ഃ സ॒വ॒നം॑ നോ॒ദ॒യ॒ച്ഛൻ॑ തേ॒ സ॒വി॒താ॒രം
 പ്രാ॒തഃ॑ സ॒വ॒നദാ॑ഗ॒ഃ സ॒ന്തം॑ തൃ॒തീ॒യസ॒വ॒നമ॑ഭി॒ പ॒ര്യ॑ണ॒യൻ
 തതോ॑ വൈ॒ തേ॒ തൃ॒തീ॒യഃ സ॒വ॒നമു॑ദ॒യ॒ച്ഛൻ॑ യത്
 തൃ॒തീ॒യസ॒വ॒നേ॑ സാ॒വി॒ത്രോ॑ ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ തൃ॒തീ॒യസ്യ॑
 സ॒വ॒നസ്യോ॑ദ്യ॒ത്യൈ॑ സ॒വി॒ത്യപാ॑ത്രേ॒ണ॑ വൈ॒ശ്വദേ॒വം
 ക॒ലശാ॑ദ്-ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി॒ വൈ॒ശ്വദേ॒വ്യോ॑ വൈ॒ പ്ര॒ജാ
 വൈ॒ശ്വദേ॒വഃ ക॒ലശഃ॑ സ॒വി॒താ പ്ര॒സ॒വാ॒നാമീ॑ശേ॒ യഥ്
 സ॒വി॒ത്യപാ॑ത്രേ॒ണ॑ വൈ॒ശ്വദേ॒വം ക॒ലശാ॑ദ്-ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി
 സ॒വി॒ത്യപ്ര॒സൂ॒ത ഏ॒വാ॒സ്മൈ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര- [ ] 24

6.5.7.2 - Padam

ദേ॒വാഃ | തൃ॒തീ॒യം | സ॒വ॒നം | ന | ഉ॒ദി॒തി | അ॒യ॒ച്ഛൻ | തേ |
 സ॒വി॒താ॒രം | പ്രാ॒തസ്സ॒വ॒നദാ॑ഗമി॒തി പ്രാ॒തസ്സ॒വ॒ന - ദാ॒ഗം |
 സ॒ന്തം | തൃ॒തീ॒യസ॒വ॒നമി॑തി॒ തൃ॒തീ॒യ - സ॒വ॒നം | അ॒ഭി |
 പ॒രീ॒തി | അ॒ന॒യ॒ന് | ത॒തഃ | വൈ | തേ | തൃ॒തീ॒യം |
 സ॒വ॒നം | ഉ॒ദി॒തി | അ॒യ॒ച്ഛൻ | യത് | തൃ॒തീ॒യസ॒വ॒ന ഇ॑തി
 തൃ॒തീ॒യ-സ॒വ॒നേ॑ | സാ॒വി॒ത്രഃ | ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ | തൃ॒തീ॒യസ്യ॑ |
 സ॒വ॒നസ്യ॑ | ഉ॒ദ്യ॒ത്യാ ഇ॑ത്യുത് - യ॒ത്യൈ॑ |
 സ॒വി॒ത്യപാ॑ത്രേ॒ണേ॑തി॒ സ॒വി॒ത്യ - പാ॑ത്രേ॒ണ |

വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ-ദേവം | കലശാത് | ഗൃഹ്ണാതി |
 വൈശ്വദേവ്യ ഇതി വൈശ്വ - ദേവ്യഃ | വൈ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | വൈശ്വദേവ ഇതി വൈശ്വ - ദേവഃ | കലശഃ |
 സവിതാ | പ്രസവാനാമിതി പ്ര - സവാനാം | ഇൗശേ |
 യത് | സവിത്യപാത്രേണേതി സവിത്യ - പാത്രേണ |
 വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ-ദേവം | കലശാത് | ഗൃഹ്ണാതി |
 സവിത്യപ്രസൂത ഇതി സവിത്യ - പ്രസൂതഃ | ഏവ |
 അസ്മൈ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രേതി | **24 (50)**

6.5.7.3

ജനയതി സോമേ സോമമഭി ഗൃഹ്ണാതി രേത ഏവ തദ്-
 ദധാതി സുശർമാസസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ സോമേ
 ഹി സോമമഭിഗൃഹ്ണാതി പ്രതിഷ്ഠിത്യ ഏതസ്മിൻ വാ
 അപി ഗ്രഹേ മനുഷ്യഭ്യോ ദേവേഭ്യഃ പിത്യഭ്യഃ ക്രിയതേ
 സുശർമാസസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ മനുഷ്യഭ്യ
 ഏവൈതേന കരോതി ബൃഹദിത്യാഹ ദേവേഭ്യ
 ഏവൈതേന കരോതി നമ ഇത്യാഹ പിത്യഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോത്യേ ( ) താവതീർ വൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനഗ്

സർവാഭ്യോ ഗൃഹ്ണാന്തേഷു തേ യോനിർവിശോഭ്യസ്താ
ദേവേഭ്യ ഇത്യഹ വൈശ്വദേവോ ഹ്യേഷഃ | 25

6.5.7.3 - Padam

ജനയതി | സോമേ | സോമം | അഭീതി | ഗൃഹ്ണാന്തി |
രേതഃ | ഏവ | തത് | ദധാതി | സുശർമേതി സു-ശർമാ |
അസി | സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇതി സു - പ്രതിഷ്ഠാനഃ | ഇതി |
ആഹ | സോമേ | ഹി | സോമം |
അഭിഗൃഹ്ണാന്തിത്യഭി - ഗൃഹ്ണാന്തി | പ്രതിഷ്ഠിത്യ ഇതി
പ്രതി-സ്ഥിത്യൈ | ഏതസ്മിൻ | വൈ | അപീതി | ഗ്രഹേ |
മനുഷ്യഭ്യഃ | ദേവേഭ്യഃ | പിത്യഭ്യ ഇതി പിത്യ-ഭ്യഃ |
ക്രിയതേ | സുശർമേതി സു - ശർമാ | അസി |
സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇതി സു - പ്രതിഷ്ഠാനഃ | ഇതി | ആഹ |
മനുഷ്യഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന | കരോതി | ബൃഹത് | ഇതി |
ആഹ | ദേവേഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന | കരോതി | നമഃ | ഇതി |
ആഹ | പിത്യഭ്യ ഇതി പിത്യ - ഭ്യഃ | ഏവ | ഏതേന |
കരോതി ( ) | ഏതാവതീഃ | വൈ | ദേവതാഃ | താഭ്യഃ |
ഏവ | ഏനം | സർവാഭ്യഃ | ഗൃഹ്ണാന്തി | ഏഷഃ | തേ |
യോനിഃ | വിശോഭ്യഃ | ത്വാ | ദേവേഭ്യഃ | ഇതി | ആഹ |

വൈശ്വദേവ ഇതി വൈശ്വ - ദേവഃ | ഹി | ഏഷഃ | **25 (69)**
(വിശ്വ - പ്ര - പിത്യഭ്യ ഏവൈതേന കരോത്യേ -
കാന വിച്ഛതിശ്ച) (A7)

6.5.8.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാച്ശുർ-യദുപാച്ശുപാത്രേണ
പ്രഥമശ്ചോത്തമശ്ച ഗ്രഹൗ ഗൃഹ്യേതേ പ്രാണമേവാനു
പ്രയന്തി പ്രാണമനുദ്യന്തി പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ
പ്രാണ ഉപാച്ശുഃ പതീഃ പ്രജാഃ പ്ര ജനയന്തി
യദുപാച്ശുപാത്രേണ പാതീവതമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
പ്രജാനാം പ്രജനനായ തസ്മാത് പ്രാണം പ്രജാ അനു
പ്ര ജായന്തേ ദേവാ വാ ഇത ഇതഃ പതീഃ സുവർഗം- [ ] **26**

6.5.8.1 - Padam

പ്രാണ ഇതി പ്ര -അനഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് |
ഉപാച്ശുരിത്യുപ - അച്ശുഃ | യത് |
ഉപാച്ശുപാത്രേണേത്യുപാച്ശു - പാത്രേണ | പ്രഥമഃ | ച |
ഉത്തമ ഇത്യുത് - തമഃ | ച | ഗ്രഹൗ | ഗൃഹ്യേതേ ഇതി |
പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ | അനമിതി | പ്രയന്തിതി
പ്ര - യന്തി | പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | അനു | ഉദിതി |

യന്തി | പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ-പതിഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് |
 ആഗ്രയണഃ | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ | ഉപാപ്ശുരിത്യുപ-
 അപ്ശുഃ | പത്നീഃ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രേതി |
 ജനയന്തി | യത് | ഉപാപ്ശുപാത്രേണേത്യുപാപ്ശു-
 പാത്രേണ | പാതീവതമിതി പാതീ-വതം | ആഗ്രയണാത് |
 ഗൃഹ്ണാതി | പ്രജാനാമിതി പ്ര - ജാനാം |
 പ്രജനനായേതി പ്ര - ജനനായ | തസ്മാത് | പ്രാണമിതി
 പ്ര - അനം | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | അനു | പ്രേതി |
 ജായന്തേ | ദേവാഃ | വൈ | ഇത ഇത ഇതീതഃ - ഇതഃ |
 പത്നീഃ | സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം | **26 (50)**

6.5.8.2

ലോകമജിഗാപ്സൻ തേ സുവർഗം ലോകം ന പ്രാജാനൻ
 ത ഏതം പാതീവതമപശ്യൻ തമഗൃഹ്ണത തതോ വൈ
 തേ സുവർഗം ലോകം പ്രാജാനൻ യത് പാതീവതോ
 ഗൃഹ്യതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്യേ സ
 സോമോ നാതിഷ്ഠത സ്ത്രീഭ്യോ ഗൃഹ്യമാണസ്തം ഘൃതം
 വജ്രം കൃതാഽഘ്നൻ തം നിരിന്ദ്രിയം ഭൃതമഗൃഹ്ണൻ

തസ്മാ¹ത് സ്ത്രീ¹യോ നിരി¹ന്ദ്രിയാ അദാ¹യാദീരപി¹ പാ¹പാത്
പു¹സ ഉപ¹സ്തിതരം- [ ] 27

6.5.8.2 - Padam

ലോ¹കം | അ¹ജിഗാ¹സന് | തേ | സു¹വർഗ¹മിതി
സു¹വഃ- ഗം | ലോ¹കം | ന | പ്രേ¹തി | അ¹ജാന¹ന് | തേ |
ഏ¹തം | പാ¹തീ¹വത¹മിതി പാ¹തീ - വതം | അ¹പശ്യ¹ന് | തം |
അ¹ഗൃ¹ഹ്ണ¹ത | ത¹തഃ | വൈ | തേ |
സു¹വർഗ¹മിതി സു¹വഃ-ഗം | ലോ¹കം | പ്രേ¹തി | അ¹ജാന¹ന് |
യത് | പാ¹തീ¹വത ഇ¹തി പാ¹തീ - വതഃ | ഗൃ¹ഹ്യ¹തേ |
സു¹വർഗ¹സേ¹തി സു¹വഃ - ഗസ്യ¹ | ലോ¹ക¹സ്യ¹ | പ്ര¹ജ്ഞാ¹ത്യാ
ഇ¹തി പ്ര - ജ്ഞാ¹തൈ¹ | സഃ | സോ¹മഃ | ന | അ¹തി¹ഷ്ഠ¹ത |
സ്ത്രീ¹ഭ്യഃ | ഗൃ¹ഹ്യ¹മാ¹ണഃ | തം | ഘൃ¹തം | വ¹ജ്രം | കൃ¹ത്വാ |
അ¹ഘൃ¹ന് | തം | നിരി¹ന്ദ്രിയ¹മിതി നിഃ - ഇ¹ന്ദ്രി¹യം | ഭൃ¹തം |
അ¹ഗൃ¹ഹ്ണ¹ന് | തസ്മാ¹ത് | സ്ത്രീ¹യഃ | നിരി¹ന്ദ്രിയാ ഇ¹തി
നിഃ - ഇ¹ന്ദ്രിയാഃ | അദാ¹യാദീ¹രീ¹ത്യദായ - അ¹ദീഃ |
അ¹പീ¹തി | പാ¹പാ¹ത് | പു¹സഃ |
ഉപ¹സ്തി¹തര¹മിത്യു¹പ¹സ്തി-തരം | 27 (50)

6.5.8.3

വദന്തി യദ്-ഘൃതേന പാതീവതഃ ശ്രീണാതി വജ്രൈ-
വൈനം വശേ കൃതാ ഗൃഹ്ണാ-ത്യുപയാമഗൃഹീതോ
സീത്യാഹേയം വാ ഉപയാമസ്തസ്മാദിമാം പ്രജാ അനു പ്ര
ജായന്തേ ബൃഹസ്പതിസുതസ്യ ത ഇത്യാഹ ബ്രഹ്മ വൈ
ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര
ജനയതീന്ദോ ഇത്യാഹ രേതോ വാ ഇന്ദു രേത ഏവ തദ്-
ദധാതീന്ദ്രിയാവ ഇ- [ ] 28

6.5.8.3 - Padam

വദന്തി | യദ് | ഘൃതേന | പാതീവതമിതി പാതീ - വതം |
ശ്രീണാതി | വജ്രൈ | ഏവ | ഏനം | വശേ | കൃതാ |
ഗൃഹ്ണാതി | ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ -ഗൃഹീതഃ |
അസി | ഇതി | ആഹ | ഇയം | വൈ | ഉപയാമ ഇത്യുപ-
യാമഃ | തസ്മാത് | ഇമാം | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | അനു |
പ്രേതി | ജായന്തേ | ബൃഹസ്പതിസുതസ്യേതി ബൃഹസ്പതി
-സുതസ്യ | തേ | ഇതി | ആഹ | ബ്രഹ്മ | വൈ | ദേവാനാം |
ബൃഹസ്പതിഃ | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | അസ്മൈ | പ്രജാ ഇതി
പ്ര - ജാഃ | പ്രേതി | ജനയതി | ഇന്ദോ ഇതി | ഇതി | ആഹ |

രേതഃ | വൈ | ഇന്ദുഃ | രേതഃ | ഏവ | തത് | ദധാതി |

ഇന്ദ്രിയാവ ഇതീന്ദ്രിയ - വഃ | ഇതി | 28 (50)

6.5.8.4

-ത്യാഹ പ്രജാ വാ ഇന്ദ്രിയം പ്രജാ ഏവാസ്മൈ പ്ര
ജനയത്യഗ്നാ(3) ഇത്യാഹാഗ്നിർവൈ രേതോധാഃ പതീവ
ഇത്യാഹ മിമുനതായ സജൂർഭേവേന ത്വഷ്ടാ സോമം
പിബേത്യാഹ ത്വഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിമുനാനാഽ രൂപകൃദ്
-രൂപമേവ പശുഷു ദധാതി ദേവാ വൈ ത്വഷ്ടാ-

രമജിഷ്യാഽസൻമ് സ പതീഃ പ്രാപദ്യത തം ന പ്രതി
പ്രായച്ഛൻ തസ്മദപി- [ ] 29

6.5.8.4 - Padam

ആഹ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | വൈ | ഇന്ദ്രിയം | പ്രജാ
ഇതി പ്ര - ജാഃ | ഏവ | അസ്മൈ | പ്രേതി | ജനയതി |
അഗ്നാ(3) ഇ | ഇതി | ആഹ | അഗ്നിഃ | വൈ | രേതോധാ
ഇതി രേതഃ - ധാഃ | പതീവ ഇതി പതീ - വഃ | ഇതി |
ആഹ | മിമുനതായേതി മിമുന - തായ | സജൂരിതി
സ - ജൂഃ | ദേവേന | ത്വഷ്ടാ | സോമം | പിബ | ഇതി |
ആഹ | ത്വഷ്ടാ | വൈ | പശൂനാം | മിമുനാനാം |
രൂപകൃദിതി രൂപ - കൃത് | രൂപം | ഏവ | പശുഷു |

ദധാതി | ദേവാഃ | വൈ | ത്വഷ്ടാരം | അജിഘ്രാപ്സന് |
സഃ | പതീഃ | പ്രേതി | അപദ്യത | തം | ന | പ്രതി | പ്രേതി |
അയച്ചന് | തസ്മാത് | അപീതി | **29 (50)**

6.5.8.5

വദ്യം പ്രപന്നം ന പ്രതി പ്രയച്ചന്തി തസ്മാത് പാതീവതേ
ത്വഷ്ടാപി ഗൃഹ്യതേ ന സാദയത്യസന്നാദ്ധി പ്രജാഃ
പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട് കരോതി യദനുവഷ്ട് കുർയാദ്-
രുദ്രം പ്രജാ അനവസ്യജേദ്-യന്നാനുവഷ്ട് കുർയാ-
ദശാന്ത-മഗ്നീഥ് സോമം ദക്ഷയേദുപാശ്ശാനു വഷ്ട്
കരോതി ന രുദ്രം പ്രജാ അനവസ്യജതി ശാന്തമഗ്നീഥ്
സോമം ദക്ഷയത്യഗ്നീ-ന്നേഷ്ഠുരുപസ്ഥമാ സീദ- [ ] **30**

6.5.8.5 - Padam

വദ്യം | പ്രപന്നമിതി പ്ര - പന്നം | ന | പ്രതി | പ്രേതി |
യച്ചന്തി | തസ്മാത് | പാതീവത ഇതി പാതീ - വതേ |
ത്വഷ്ട | അപീതി | ഗൃഹ്യതേ | ന | സാദയതി |
അസന്നാത് | ഹി | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രജായന്ത ഇതി
പ്ര - ജായന്തേ | ന | അനവസ്യജതി | വഷ്ട് | കരോതി | യത് |
അനുവഷ്ട് കുര്യാദിത്യനു - വഷ്ട് കുര്യാത് | രുദ്രം |

പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ | അനവസ്യജേദിത്യനു-
 അവസ്യജേത് | യത് | ന | അനുവഷ്ട്കുര്യാദിത്യനു
 -വഷ്ട്കുര്യാത് | അശാന്തം | അഗ്നീദിത്യഗ്നി - ഇത് |
 സോമം | ഭക്ഷയേത് | ഉപാശ്മിത്യുപ-അശുശു | അനിതി |
 വഷ്ട് | കരോതി | ന | രൂദ്രം | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ |
 അനവസ്യജതീത്യനു - അവസ്യജതി | ശാന്തം |
 അഗ്നീദിത്യഗ്നി - ഇത് | സോമം | ഭക്ഷയതി |
 അഗ്നീദിത്യഗ്നി - ഇത് | നേഷ്ടുഃ | ഉപസ്ഥമിത്യുപ - സ്ഥം |
 ഏതി | സീദ | **30 (50)**

6.5.8.6

നേഷ്ടുഃ പത്നീ-മുദാനയേത്യാഹാ-ഗ്നീദേവ നേഷ്ടുരി രേതോ
 ദധാതി നേഷ്ടാ പത്നീയാമുദ്-ഗാത്രാ സം ഖ്യാപയതി
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദുദ്ഗാതാ പ്രജാനാം പ്രജനനായാപ
 ഉപ പ്ര വർതയതി രേത ഏവ തഥ് സിഞ്ചത്യുരുണോപ
 പ്ര വർതയത്യുരുണാ ഹി രേതഃ സിച്യതേ നഗ്നം കൃത്യോ
 -രുമുപ പ്ര വർതയതി യദാ ഹി നഗ്ന ഊരുർഭവത്യഥ
 മിഥുനീ ( ) ദവതോഽഥ രേതഃ സിച്യതേഽഥ പ്രജാഃ പ്ര
 ജായന്തേ | **31**

6.5.8.6 - Padam

നേഷ്ടഃ | പതീം | ഉദാനയേത്യുത് - ആനയ | ഇതി | ആഹ |
അഗ്നീദിത്യഗ്നി - ഇത് | ഏവ | നേഷ്ടരി | രേതഃ | ദധാതി |
നേഷ്ടാ | പതിയാം | ഉദ്ഗാത്രേത്യുത് - ഗാത്രാ | സമിതി |
വ്യാപയതി | പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ-പതിഃ | വൈ | ഏഷഃ |
യത് | ഉദ്ഗാത്രേത്യുത് - ഗാതാ |

പ്രജാനാമിതി പ്ര-ജാനാം | പ്രജനനായേതി പ്ര-ജനനായ |
അപഃ | ഉപ | പ്രേതി | വർതയതി | രേതഃ | ഏവ | തത് |

സിഞ്ചതി | ഊരുണാ | ഉപ | പ്രേതി | വർതയതി |

ഊരുണാ | ഹി | രേതഃ | സിച്യതേ | നഗ്നക്യത്യേതി

നഗ്നം - കൃത്യ | ഊരും | ഉപ | പ്രേതി | വർതയതി | യദാ |

ഹി | നഗ്നഃ | ഊരുഃ | ഭവതി | അഥ | മിമൂനീ ( ) | ഭവതഃ |

അഥ | രേതഃ | സിച്യതേ | അഥ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ |

പ്രേതി | ജായന്തേ | **31 (58)** (പതീഃ സുവർഗ - മുപ്സ്തിതര

- മിന്ദ്രിയാവ ഇത്യ-പി-സീദ-മിമൂന്യ-ഷ്ടൗ ച) (A8)

6.5.9.1

ഇന്ദ്രോ വ്യത്രമഹൻ തസ്യ ശീർഷകപാല-മുദുബ്ധ് സ
ദ്രോണകലശോഭവത് തസ്മാദ് സോമഃ സമസ്രവദ് സ

ഹാരിയോജനോഭവത് തം വ്യചികിമ്സ-ജ്ജുഹവാനീ(3)
മാ ഹൗഷാ(3)മിതി സോമന്യത യദ്ധോഷ്യാമ്യാമ്യ്
ഹോഷ്യാമി യന്ന ഹോഷ്യാമി യജ്ഞവേശസം
കരിഷ്യാമിതി തമധിയത ഹോത്യുഃ സോഗ്നിരബ്രവീന്ന
മ്യ്യാമ്യ് ഹോഷ്യസീതി തം ധാനാദിരശ്രീണാത്- [ ] 32

6.5.9.1 - Padam

ഇന്ദ്രഃ | വൃത്രം | അഹൻ | തസ്യ | ശീർഷകപാലമിതി
ശീർഷ - കപാലം | ഉദിതി | ഔബ്ജത് | സഃ | ദ്രോണകലശ
ഇതി ദ്രോണ - കലശഃ | അഭവത് | തസ്മാത് | സോമഃ |
സമിതി | അസ്രവത് | സഃ | ഹാരിയോജന ഇതി
ഹാരി-യോജനഃ | അഭവത് | തം | വീതി | അചികിമ്സത് |
ജ്ജുഹവാനീ(3) | മാ | ഹൗഷാ(3)ം | ഇതി | സഃ |
അമന്യത | യത് | ഹോഷ്യാമി | ആമം | ഹോഷ്യാമി |
യത് | ന | ഹോഷ്യാമി | യജ്ഞവേശസമിതി യജ്ഞ-
വേശസം | കരിഷ്യാമി | ഇതി | തം | അധിയത |
ഹോത്യം | സഃ | അഗ്നിഃ | അബ്രവീത് | ന | മയി | ആമം |
ഹോഷ്യസി | ഇതി | തം | ധാനാദിഃ | അശ്രീണാത് | 32 (50)

6.5.9.2

തച് ശൃതം ഭൃതമജുഹോദ്-യദ്ധാനാഭീർ ഹാരിയോജനഃ
ശ്രീണാതി ശൃതത്വായ ശൃതമേവൈനം ഭൃതം ജുഹോതി
ബഹീഭിഃ ശ്രീണാത്യേതാവതീ-രേവാസ്യ-മുഷ്മിൻ ലോകേ
കാമദൃഘാ ഭവന്ത്യഥോ ഖലാഹുരേതാ വാ ഇന്ദ്രസ്യ പൃശ്നയഃ
കാമദൃഘാ യദ്ധാരിയോജനീരിതി തസ്മാദ്-ബഹീഭിഃ
ശ്രീണീയാദ്യഖ്സാമേ വാ ഇന്ദ്രസ്യ ഹരീ സോമപാനൗ
തയോഃ പരിധയ ആധാനം യദപ്രഹൃത്യ പരിധീ-ണ്ണുഹുയാ
-ദന്തരാധാനാഭ്യാം- [ ] 33

6.5.9.2 - Padam

തം | ശൃതം | ഭൃതം | അജുഹോദ് | യത് | ധാനാഭിഃ |
ഹാരിയോജനമിതി ഹാരി-യോജനം | ശ്രീണാതി |
ശൃതത്വായേതി ശൃത - ത്വായ | ശൃതം | ഏവ | ഏനം |
ഭൃതം | ജുഹോതി | ബഹീഭിഃ | ശ്രീണാതി | ഏതാവതീഃ |
ഏവ | അസ്യ | അമുഷ്മിൻ | ലോകേ | കാമദൃഘാ ഇതി
കാമ - ദൃഘാഃ | ഭവന്തി | അഥോ ഇതി | ഖലു | ആഹുഃ |
ഏതാഃ | വൈ | ഇന്ദ്രസ്യ | പൃശ്നയഃ | കാമദൃഘാ ഇതി കാമ
-ദൃഘാഃ | യത് | ഹാരിയോജനീരിതി ഹാരി - യോജനീഃ |
ഇതി | തസ്മാദ് | ബഹീഭിഃ | ശ്രീണീയാത് | ഋഖ്സാമേ

ഇത്യുക് - സാമേ | വൈ | ഇന്ദ്രസ്യ | ഹരീ ഇതി |
സോമപാനാവിതി സോമ - പാനം | തയോഃ | പരിധയ
ഇതി പരി - ധയഃ | ആധാനമിത്യാ - ധാനം | യത് |
അപ്രഹൃത്യേത്യപ്ര - ഹൃത്യ | പരിധീനിതി പരി - ധീൻ |
ജുഹുയാത് | അന്തരാധാനാഭ്യാമിത്യന്തഃ-ആധാനാഭ്യാം |
33 (50)

6.5.9.3

ഘാസം പ്ര യച്ഛേത് പ്രഹൃത്യ പരിധീഞ്ജുഹോതി
നിരാധാനാഭ്യാമേവ ഘാസം പ്ര യച്ഛത്യുന്നേതാ ജുഹോതി
യാതയാമേവ ഹ്യേതർഹ്യധർയുഃ സ്വഗാകൃതോ
യദധർയുർജുഹുയാദ്-യഥാ വിമുക്തം പുൻർയുനക്തി
താഭ്യഗേവ തച്ഛീർഷ-ന്നധിനിധായ ജുഹോതി ശീർഷതോ
ഹി സ സമഭവദ്-വിക്രമ്യ ജുഹോതി വിക്രമ്യ ഹീന്ദ്രോ
വ്യത്രമഹൻമ് സമൃദ്ധ്യൈ പശവോ വൈ
ഹാരിയോജനീർയഥ് സംഭിന്ദ്യാഭ്യാ- [ ] **34**

6.5.9.3 - Padam

ഘാസം | പ്രേതി | യച്ഛേത് | പ്രഹൃത്യേതി പ്ര - ഹൃത്യ |
പരിധീനിതി പരി-ധീൻ | ജുഹോതി | നിരാധാനാഭ്യാമിതി
നിഃ - ആധാനാഭ്യാം | ഏവ | ഘാസം | പ്രേതി | യച്ഛേതി |

ഉന്നേതേത്യുത് - നേതാ | ജുഹോതി | യാതയാമേതി യാത
-യാമാ | ഇവ | ഹി | ഏതർഹി | അധാര്യഃ | സ്വഗാക്യുത
ഇതി സ്വഗാ - കൃതഃ | യത് | അധാര്യഃ | ജുഹുയാത് |
യഥാ | വിമുക്തമിത് വി - മുക്തം | പുനഃ | യുനക്തി |
താദ്യക് | ഏവ | തത് | ശീർഷന് | അധിനിധായേത്യധി-
നിധായ | ജുഹോതി | ശീർഷതഃ | ഹി | സഃ | സമഭവദിതി
സം - അഭവത് | വിക്രമ്യേതി വി - ക്രമ്യ | ജുഹോതി |
വിക്രമ്യേതി വി - ക്രമ്യ | ഹി | ഇന്ദ്രഃ | വ്യത്രം | അഹന് |
സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യ | പശവഃ | വൈ |
ഹാരിയോജനീരിതി ഹാരി - യോജനീഃ | യത് |
സംഭിന്യാദിതി സം - ഭിന്യാത് | അല്പാഃ | 34 (50)

6.5.9.4

ഏനം പശവോ ഭുഞ്ജന്ത ഉപതിഷ്ഠേരൻ യന്ന സംഭിന്യാദ്-
ബഹവ ഏനം പശവോഽഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠേരൻ മനസാ
സം ബാധത ഉഭയം കരോതി ബഹവ ഏവൈനം പശവോ
ഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠന്ത ഉന്നേതർയുപഹവമിച്ഛന്തേ യ ഏവ
തത്ര സോമപീഥസ്തമേവാവ രുന്ധത ഉത്തരവേദ്യാം

നിവപതി പശവോ വാ ഉത്തരവേദിഃ പശവോ ഹാരിയോജനീഃ
പശുഷ്ചവ പശൂൻ പ്രതി ഷ്യാപയന്തി ( ) | 35

6.5.9.4 - Padam

ഏനം | പശവഃ | ഭൂജ്ഞന്തഃ | ഉപേതി | തിഷ്ഠേരന് | യത് |
ന | സംഭിന്ദ്യാദിതി സം - ഭിന്ദ്യാത് | ബഹവഃ | ഏനം |
പശവഃ | അഭൂജ്ഞന്തഃ | ഉപേതി | തിഷ്ഠേരന് | മനസാ |
സമിതി | ബാധതേ | ഉഭയം | കരോതി | ബഹവഃ | ഏവ |
ഏനം | പശവഃ | ഭൂജ്ഞന്തഃ | ഉപേതി | തിഷ്ഠന്തേ |
ഉന്നേതരീത്യുത് - നേതരി | ഉപഹവമിത്യുപ - ഹവം |
ഇച്ഛന്തേ | യഃ | ഏവ | തത്ര | സോമപീഥ ഇതി
സോമ-പീഥഃ | തം | ഏവ | അവേതി | രുന്ധതേ |
ഉത്തരവേദ്യാമിത്യുത്തര-വേദ്യാം | നീതി | വപതി |
പശവഃ | വൈ | ഉത്തരവേദിരിത്യുത്തര - വേദിഃ | പശവഃ |
ഹാരിയോജനീരിതി ഹാരി - യോജനീഃ | പശുഷു | ഏവ |
പശൂൻ | പ്രതീതി | സ്ഥാപയന്തി ( ) | 35 (50)

(അശ്രീണാ - ഭന്തരാധാനാഭ്യാ - മല്യാഃ - സ്ഥാപയന്തി) (A9)

6.5.10.1

ഗ്രഹാൻ വാ അനു പ്രജാഃ പശവഃ പ്ര ജായന്ത
 ഉപാഘൃശാന്തർയാ-മാവജാവയഃ ശുക്രാമൻമിനു പുരുഷാ
 ജതുഗ്രഹാ-നേകശമാ ആദിത്യഗ്രഹം ഗാവ ആദിത്യഗ്രഹോ
 ഭൂയിഷ്ടാദിർ ജഗ്ദിർഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ്-ഗാവഃ പശൂനാം
 ഭൂയിഷ്ടാ യത് ത്രിരൂപാഃ ശുഃ ഹസ്തേന വിഗൃഹ്ണാതി
 തസ്മാദ് ദൗ ത്രീനജാ ജനയത്യമാവയോ ഭൂയസീഃ പിതാ
 വാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ പുത്രഃ കലശോ യദാഗ്രയണ
 ഉപദസ്യേത് കലശാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദ്-യഥാ പിതാ- [ ] 36

6.5.10.1 - Padam

ഗ്രഹാൻ | വൈ | അനീതി | പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ | പശവഃ |
 പ്രേതി | ജായന്തേ | ഉപാഘൃശാന്തര്യാമാവിത്യുപാഃശു-
 അന്തര്യാമൗ | അജാവയ ഇത്യജാ - അവയഃ |
 ശുക്രാമൻമിനാവിതി ശുക്രാ - മൻമിനു | പുരുഷാഃ |
 ജതുഗ്രഹാനിത്യുതു - ഗ്രഹാൻ | ഏകശമാ ഇത്യേക-
 ശമാഃ | ആദിത്യഗ്രഹമിത്യാദിത്യ - ഗ്രഹം | ഗാവഃ |
 ആദിത്യഗ്രഹ ഇത്യാദിത്യ - ഗ്രഹഃ | ഭൂയിഷ്ടാദിഃ |
 ജഗ്ദിരിത്യുക് - ദിഃ | ഗൃഹ്യതേ | തസ്മാത് | ഗാവഃ |

പശുനാം | ഭുയിഷ്ടാഃ | യത് | ത്രിഃ | ഉപാശുമിത്യുപ
അശും | ഹസ്മേന | വിഗൃഹ്ണാതീതി വി-
ഗൃഹ്ണാതി | തസ്മാത് | ദവാ | ത്രിൻ | അജാ | ജനയതി |
അഥ | അവയഃ | ഭുയസീഃ | പിതാ | വൈ | ഏഷഃ | യത് |
ആഗ്രയണഃ | പുത്രഃ | കലശഃ | യത് | ആഗ്രയണഃ |
ഉപദസ്യേദിത്യുപ - ദസ്യേത് | കലശാത് | ഗൃഹ്ണീയാത് |
യഥാ | പിതാ | **36 (50)**

6.5.10.2

പുത്രം ക്ഷിത ഉപധാവതി താദൃഗേവ തദൃത് കലശ
ഉപദസ്യേദാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദ്-യഥാ പുത്രഃ പിതരം
ക്ഷിത ഉപധാവതി താദൃഗേവ തദാത്ഥാ വാ ഏഷ
യജ്ഞസ്യ യദാഗ്രയണോ യദ്ഗ്രഹോ വാ കലശോ
വോപദസ്യേദാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദാത്ഥന
ഏവാധി യജ്ഞം നിഷ്ഠരോത്യവിജ്ഞാതോ വാ ഏഷ
ഗൃഹ്യതേ യദാഗ്രയണഃ സ്ഥാല്യാ ഗൃഹ്ണാതി വായവ്യേന
ജുഹോതി തസ്മാദ്- [ ] **37**

6.5.10.2 - Padam

പുത്രം | ക്ഷിതഃ | ഉപധാവതീത്യുപ - ധാവതി | താദൃക് |
ഏവ | തത് | യത് | കലശഃ | ഉപദസ്യേദിത്യുപ - ദസ്യേത് |

ആഗ്രയണാത് | ഗൃഹ്ണീയാത് | യഥാ | പുത്രഃ | പിതരം |
 ക്ഷിതഃ | ഉപധാവതീത്യുപ - ധാവതി | താദൃക് | ഏവ |
 തത് | ആത്മാ | വൈ | ഏഷഃ | യജ്ഞസ്യ | യത് |
 ആഗ്രയണഃ | യത് | ഗ്രഹഃ | വാ | കലശഃ | വാ |
 ഉപദസ്യേദിത്യുപ - ദസ്യേത് | ആഗ്രയണാത് |
 ഗൃഹ്ണീയാത് | ആത്മനഃ | ഏവ | അധീതി | യജ്ഞം |
 നിരിതി | കരോതി | അവിജ്ഞാത ഇത്യവി - ജ്ഞാതഃ |
 വൈ | ഏഷഃ | ഗൃഹ്യതേ | യത് | ആഗ്രയണഃ | സ്ഥാല്യാ |
 ഗൃഹ്ണാതി | വായവ്യേന | ജുഹോതി | തസ്മാത് | **37 (50)**

6.5.10.3

ഗർഭേണാ വിജ്ഞാതേന ബ്രഹ്മഹാ ടവദ്യഥമവ യന്തി പരാ
 സ്ഥാലീരസ്യന്ത്യുദ്-വായവ്യാനി ഹരന്തി തസ്മാമ് സ്രിയം
 ജാതാം പരാഽസ്യന്ത്യുത് പുമാച് സച് ഹരന്തി യത്
 പുരോരുചമാഹ യഥാ വസ്യസ ആഹരതി താദൃഗേവ തദ്-
 യദ്-ഗ്രഹം ഗൃഹ്ണാതി യഥാ വസ്യസ ആഹൃത്യ
 പ്രാഽഽഹ താദൃഗേവ തദ്-യഥ് സാദയതി യഥാ വസ്യസ
 ഉപനിധായാ-പക്രാമതി താദൃഗേവ തദ് യ ( ) ദൈ
 യജ്ഞസ്യ സാമ്നാ യജുഷാ ക്രിയതേ ശിമിലം തദ്-യദ്യുചാ

തദ് ദൃഢം പുരസ്താദുപയാമാ യജുഷാ ഗൃഹ്യന്ത ഉപരിഷ്ടാ
-ദുപയാമാ ജചാ യജ്ഞസ്യ ധൃത്യൈ ॥ 38

6.5.10.3 - Padam

ഗർഭേണ | അവിജ്ഞാതേനേത്യവി - ജ്ഞാതേന |
ബ്രഹ്മഹേതി ബ്രഹ്മ - ഹാ | അവദൃമമിത്യവ - ദൃമം |
അവേതി | യന്തി | പരേതി | സ്ഥാലീഃ | അസ്യന്തി | ഉദിതി |
വായവ്യാനി | ഹരന്തി | തസ്മാത് | സ്ത്രീയം | ജാതാം |
പരേതി | അസ്യന്തി | ഉദിതി | പുമാഽസം | ഹരന്തി | യത് |
പുരോരുചമിതി പുരഃ - രുചം | ആഹ | യഥാ | വസ്യസേ |
ആഹരതീത്യാ - ഹരതി | താദൃക് | ഏവ | തത് | യത് |
ഗ്രഹം | ഗൃഹ്ണാതി | യഥാ | വസ്യസേ | ആഹൃത്യേത്യാ-
ഹൃത്യ | പ്രേതി | ആഹ | താദൃക് | ഏവ | തത് | യത് |
സാദയതി | യഥാ | വസ്യസേ | ഉപനിധായേത്യുപ-നിധായ |
അപക്രാമതീത്യുപ - ക്രാമതി | താദൃക് | ഏവ | തത് |
യത് ( ) | വൈ | യജ്ഞസ്യ | സാഹ്യാ | യജുഷാ | ക്രിയതേ |
ശിമിലം | തത് | യത് | ജചാ | തത് | ദൃഢം |
പുരസ്താദുപയാമാ ഇതി പുരസ്താത് - ഉപയാമാഃ | യജുഷാ |
ഗൃഹ്യന്തേ | ഉപരിഷ്ടാദുപയാമാ ഇത്യുപരിഷ്ടാത്-ഉപയാമാഃ |

ഋചാ | യജ്ഞസ്യ | ധൃതൈ | 38 (68)

(യഥാ പിതാ - തസ്മാ - ദപക്രാമതി താദൃഗേവ തദ് യ -
ദന്ധാ ദശ ച) (A10)

6.5.11.1

പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേഽമുഥേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി
പരാഞ്ചിവ ഹൃസൗ ലോകോ യാനി പുനഃ പ്രയുജ്യന്ത
ഇമഥേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി പുനഃ പുനരിവ ഹൃയം
ലോകഃ പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യാഷധയഃ പരാ ദവന്തി
യാനി പുനഃ- [ ] 39

6.5.11.1 - Padam

പ്രേതി | അന്യാനി | പാത്രാണി | യുജ്യന്തേ | ന | അന്യാനി |
യാനി | പരാചീനാനി | പ്രയുജ്യന്ത ഇതി പ്ര - യുജ്യന്തേ |
അമും | ഏവ | തൈഃ | ലോകം | അഭിതി | ജയതി | പരാഞ് |
ഇവ | ഹി | അസൗ | ലോകഃ | യാനി | പുനഃ | പ്രയുജ്യന്ത
ഇതി പ്ര - യുജ്യന്തേ | ഇമം | ഏവ | തൈഃ | ലോകം |
അഭിതി | ജയതി | പുനഃ പുനരിതി പുനഃ - പുനഃ | ഇവ |
ഹി | അയം | ലോകഃ | പ്രേതി | അന്യാനി | പാത്രാണി |

യുജ്യന്തേ॑ । ന॑ । അന്യാ॑നി । യാ॑നി । പരാ॑ചീനാ॑നി ।
 പ്ര॒യുജ്യ॑ന്ത ഇ॒തി പ്ര - യുജ്യ॑ന്തേ॑ । താ॑നി । അ॒നി॒തി॑ ।
 ഓ॒ഷ॒ധ॒യഃ॑ । പ॒രേ॒തി॑ । ഭ॒വ॒ന്തി॑ । യാ॑നി । പു॒നഃ॑ । **39 (50)**

6.5.11.2

പ്ര॒യുജ്യ॑ന്തേ॑ താ॒ന്യന്മാ॑ഷ॒ധ॒യഃ॑ പു॒നരാ॑ ഭ॒വ॒ന്തി॑ പ്രാ॒ന്യാ॑നി
 പാ॒ത്രാ॑ണി॒ യുജ്യ॑ന്തേ॑ നാ॒ന്യാ॑നി॒ യാ॑നി॒ പരാ॑ചീ॒നാ॑നി
 പ്ര॒യുജ്യ॑ന്തേ॑ താ॒ന്യന്മാ॑ര॒ണ്യാഃ॑ പ॒ശ॒വോ॑ഽര॒ണ്യമ॑പ॒ യന്തി॑
 യാ॑നി॒ പു॒നഃ॑ പ്ര॒യുജ്യ॑ന്തേ॑ താ॒ന്യനു॑ ഗ്രാ॒മ്യഃ॑ പ॒ശ॒വോ
 ഗ്രാ॒മമു॑പാ॒വ॒യന്തി॑ യോ॒ വൈ॑ ഗ്ര॒ഹാ॑ണാം॒ നി॒ദാനം॑ ഘ്വേ॒ദ
 നി॒ദാന॑വാൻ ഭ॒വ॒ത്യാജ്യ॑മി॒ത്യുക്ഥം॑ ത॒ദ്വൈ॑ ഗ്ര॒ഹാ॑ണാം
 നി॒ദാനം॑ ഘ്വേ॒ദുപാ॑ഘ്നു॒ശു ശഘ്നു॑സ॒തി ത- [ ] **40**

6.5.11.2 - Padam

പ്ര॒യുജ്യ॑ന്ത ഇ॒തി പ്ര - യുജ്യ॑ന്തേ॑ । താ॑നി । അ॒നി॒തി॑ ।
 ഓ॒ഷ॒ധ॒യഃ॑ । പു॒നഃ॑ । ഏ॒തി॑ । ഭ॒വ॒ന്തി॑ । പ്രേ॒തി॑ । അ॒ന്യാ॑നി ।
 പാ॒ത്രാ॑ണി॒ യുജ്യ॑ന്തേ॑ । ന॑ । അ॒ന്യാ॑നി॒ യാ॑നി ।
 പരാ॑ചീ॒നാ॑നി । പ്ര॒യുജ്യ॑ന്ത ഇ॒തി പ്ര - യുജ്യ॑ന്തേ॑ । താ॑നി ।
 അ॒നി॒തി॑ । ആ॒ര॒ണ്യാഃ॑ । പ॒ശ॒വഃ॑ । അ॒ര॒ണ്യം॑ । അ॒പേ॒തി॑ ।
 യ॒ന്തി॑ । യാ॑നി । പു॒നഃ॑ । പ്ര॒യുജ്യ॑ന്ത ഇ॒തി പ്ര-യുജ്യ॑ന്തേ॑ ।

താനി | അനീതി | ഗ്രാമ്യഃ | പശവഃ | ഗ്രാമം |
ഉപായന്തിത്യുപ - അവയന്തി | യഃ | വൈ | ഗ്രഹാണാം |
നിദാനമിതി നി-ദാനം | വേദ | നിദാനവാനിതി നിദാന-
വാൻ | ഭവതി | ആജ്യം | ഇതി | ഉക്തം | തത് | വൈ |
ഗ്രഹാണാം | നിദാനമിതി നി - ദാനം | യത് |

ഉപാശ്രിത്യുപ - അശ്ശു | ശസ്തി | തത് | **40 (50)**

6.5.11.3

-ദുപാശ്രാന്തര്യായോർ യദുച്ചൈ-സ്തദിതരേഷാം
ഗ്രഹാണാമേതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം നിദാനം യ ഏവം വേദ
നിദാനവാൻ ഭവതി യോ വൈ ഗ്രഹാണാം മിമൂനം വേദ
പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമൂനൈർ ജായതേ സ്ഥാലീഭിരന്യേ
ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വായവൈരന്യ ഏതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം
മിമൂനം യ ഏവം വേദ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമൂനൈർ
ജായത ഇന്ദ്രസ്താഷ്ടുഃ സോമമഭീഷഹാഽപിബഥ്

സ വിഷാങ്- [ ] **41**

6.5.11.3 - Padam

ഉപാശ്രാന്തര്യായോരിത്യുപാശ്ശു - അന്തര്യായോഃ |
യത് | ഉച്ചൈഃ | തത് | ഇതരേഷാം | ഗ്രഹാണാം | ഏതത് |

വൈ | ഗ്രഹാണാം | നിദാനമിതി നി - ദാനം | യഃ | ഏവം |
 വേദ | നിദാനവാനിതി നിദാന - വാൻ | ഭവതി | യഃ |
 വൈ | ഗ്രഹാണാം | മിമൂനം | വേദ | പ്രേതി | പ്രജയേതി
 പ്ര-ജയാ | പശുഭിരിതി പശു - ഭിഃ | മിമൂനൈഃ | ജായതേ |
 സ്ഥാലീഭിഃ | അന്യേ | ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | വായവൈഃ |
 അന്യേ | ഏതത് | വൈ | ഗ്രഹാണാം | മിമൂനം | യഃ |
 ഏവം | വേദ | പ്രേതി | പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ | പശുഭിരിതി
 പശു - ഭിഃ | മിമൂനൈഃ | ജായതേ | ഇന്ദ്രഃ | തപ്സുഃ |
 സോമം | അഭീഷഹേത്യഭി - സഹാ | അപിബത് | സഃ |
 വിഷാബ് | 41 (50)

6.5.11.4

വ്യാർചുപ് സ ആത്മന്നാരമണം നാവിന്ദപ് സ
 ഏതാനനുസവനം പുരോധാശാനപശ്യത് താൻ നിരവപത്
 തൈർവൈ സ ആത്മന്നാരമണ-മകുരുത തസ്മാദനുസവനം
 പുരോധാശാ നിരുപ്യന്തേ തസ്മാദനുസവനം
 പുരോധാശാനാം പ്രാശ്നീയാദാത്മ-നേവാഃ*രമണം
 കുരുതേ നൈനപ് സോമോതി പവതേ ബ്രഹ്മവാദിനോ
 വദന്തി നർചാ ന യജുഷാ പക്തിരാപ്യതേഽഥ കിം ( )

യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വമിതി ധാനാഃ കരണ്ടഃ പരിവാപഃ
പുരോധാശഃ പയസ്യോ തേന പക്തിരാപ്യതേ
തദ്-യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വം | 42

6.5.11.4 - Padam

വീതി | ആർച്ചുത് | സഃ | ആത്മൻ | ആരമണമിത്യോ-രമണം |
ന | അവിന്ദത് | സഃ | ഏതാൻ | അനുസവനമിത്യനു
-സവനം | പുരോധാശാൻ | അപശ്യത് | താൻ | നിരിതി |
അവപത് | തൈഃ | വൈ | സഃ | ആത്മൻ | ആരമണമിത്യോ
-രമണം | അകുരുത | തസ്മാത് | അനുസവനമിത്യനു-
സവനം | പുരോധാശാഃ | നിരിതി | ഉപ്യന്തേ | തസ്മാത് |
അനുസവനമിത്യനു -സവനം | പുരോധാശാനാം |
പ്രേതി | അശ്നീയാത് | ആത്മൻ | ഏവ | ആരമണമിത്യോ-
രമണം | കുരുതേ | ന | ഏനം | സോമഃ | അതീതി |
പവതേ | ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ | വദന്തി |
ന | ള്ച | ന | യജുഷാ | പക്തിഃ | ആപ്യതേ | അഥ |
കിം ( ) | യജ്ഞസ്യ | പാക്തത്വമിതി പാക്ത-ത്വം | ഇതി |
ധാനാഃ | കരണ്ടഃ | പരിവാപ ഇതി പരി - വാപഃ |
പുരോധാശഃ | പയസ്യോ | തേന | പക്തിഃ | ആപ്യതേ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ഷഷ്ടകാണ്ഡേ - പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ

തത് | യജ്ഞസ്യ | പാക്തത്വമിതി പാക്ത - ത്വം | 42 (64)

(ഭവന്തി യാനി പുനഃ - ശല്പ്സതി ത - ദിഷ്യാൻ - കിം -
ചതുർദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(ഇന്ദ്രോ വ്യത്രായ - ssയൂർവേ - യജ്ഞേ - സുവർഗാ -
യേന്ദ്രോ മരുദ്ഭി - രദിതി - രന്തർയാമപാത്രേണ - പ്രാണ
ഉപാശ്ശു പാത്രേ - ണേന്ദ്രോ വ്യത്രമഹൻ തസ്യ - ഗ്രഹാൻ
- പ്രാന്യാ - ന്യേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ഇന്ദ്രോ വ്യത്രായ - പുനർ ജ്ഞാനാസ്സഹ - മിഥുനം
പശവോ - നേഷുഃ പതീ - മുപാശ്ശാന്തർയാമയോ -
ദിചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 6th Kandam

(ഇന്ദ്രോ വ്യത്രായ - പാക്തത്വം)

|| ഹരിഃ ഓം ||

|| കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ||

Details of Panchati and Padam for Kandam 6 – Prasanam 5– TS 6.5

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	233
Anuvakam 2	3	139
Anuvakam 3	4	184
Anuvakam 4	2	80
Anuvakam 5	3	178
Anuvakam 6	5	277
Anuvakam 7	3	169
Anuvakam 8	6	308
Anuvakam 9	4	200
Anuvakam 10	3	168
Anuvakam 11	4	214
Total →	42	2150

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in